

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

VOJNI RAZVOJI

Na Pacifiku ter nad zapadno srednjo in južno Evropo narašča aktivnost ameriških in britiških letalcev tako rekoč z vsakim dnem. Na italijanskem bojišču je bojna črta v glavnem neizpremenjena. Rusi so po nedavnih bojih zavzeli važno mesto Tarnopol v bivši Poljski in predli so globokeje v Rumunijo. Dalje so v dobrem tednu osvobodili skoro ves polotok Krim ter stisnili preostale nemške in rumunske vojske v trdnjavo Sebastopol in njeno najbližje okolice, katero obkrožajo od vseh strani. Padec Sebastopola se pričakuje vsak čas.

PREDZNAKI INVAZIJE

Britiška vlada je dogovorno ameriško in rusko vlado dne 17. aprila nenadoma uveljavila strogo cenzuro na vse depeshe in gibanja inozemskih poslanstev v Angliji. To velja tako za poslaništva Združenih narodov kot poslaništva nevtralnih dežel. Izvzeta so le poslaništva Zedinjenih držav, Rusije in britiških dominijev. Ta nevarni ukrep britiške vlade ima namen zapreti vse izhode informacij o nameravani zračni invaziji kontinenta, kar informacije bi mogle dojamati Nemce potom inozemskih poslanstev.

BRZO LETALO

V naše glavno mesto Washington je dne 17. aprila priplulo iz Burbank v Californiji novo, ogromno potniško letalo "Constellation", v rekordno kratkem času manj kot sedem ur. Letalo tehta 40 ton in more prenesti do 100 potnikov oboroženih vojakov. Povprečna brzina leta je znašala okrog 330 milj na uro. Za časa vojne bo letalo uporabljeno za vojaški transport.

POTREBEN ODDIHA

Predsednik Roosevelt je preden teden odpotoval nekam na jug, da se nekoliko odpočije od težkega dela ter s soncem in svežim zrakom prepriča zadnje delce prehlada, ki ga je mučil več tednov. Ostal bo seveda neprestani zvezi z glavnim mestom, da se lahko takoj vrne v Washington, če bi bila nujna potreba. Če kdo zasluži nekoliko oddiha v teh časih, ga gotovo zasluži predsednik Zedinjenih držav.

RUSKA ODLIKOVANJA

Poslanik Sovjetske Unije v Washingtonu, Andrej A. Gromyko, je pretekli teden izjavil, da je državni tajnik Hullu odlikoval, ki jih je ameriška vlada določila osvojenih ameriške vojske in trgovske mornarice. General Dwight D. Eisenhower je dobil red Suvorova za prvo stopnjo, ki je najvišje odlikovanje. Drugim članom ameriške armade je bilo odlikovan, članom mornarice 16, in članom ameriške mornarice 10. Državni tajnik Hull se je zahvalil poslaniku Gromyku za odlikovanje in lepe besede.

INDIREKTNA POMOČ

Washingtonu so zelo zadovoljni z novo ribiško pogodbo, ki je bila nedavno podpisana med Rusijo in Japonsko. Po dolgem pregledu pogodbe Japonci ne želijo več ribariti na vzdolžni ruskega dela okoli Sasa, kar pomeni večjo varnost Zedinjenih držav. Japonski

DOGODKI IN RAZVOJI SODOBNOSTI

V teh časih mrzlično hitrega izpremenjanja splošne svetovne situacije gredo pogosto mimo nas važni ali vsaj zanimivi dogodki skoro neopaženo. Na primer nedavna odločitev najvišjega sodišča Zedinjenih držav z ozirom na primarne volitve v državi Texas je dobila vse premalo pozornosti, dasi je važna. V državi Texas je namreč veljala določba, da so mogli v primarnih volitvah glasovati samo beli državljani. V praksi je to pomenilo, da so bili črni državljani oropani volilne pravice, kajti v Texasu, kot v nekaterih drugih južnih državah, je kandidat, ki dobi nominacijo v primarnih volitvah, tako rekoč že izvoljen, ker pride resno v poštev le ena politična stranka. Redne volitve samo potrdijo to, kar so odločile primarne volitve. V smislu določb 14. in 15. amendmenta k zvezi ustavi se ne sme odvzeti volilne pravice nobenemu državljanu zaradi vere, rase ali polti. Zadeva je končno prišla pred vrhovno sodišče, ki je skoro soglasno odločilo v prilog prizadetemu tožitelju. Značilno je, da se morajo tempopoltni državljani v nekaterih naših južnih državah še boriti za pravice, ki so jim zajamčene v ustavi. Poklica v vojaško službo pa jim ne preprečuje nobena državna postava.

Transportacijska sredstva v Zedinjenih državah so obremenjena kot še niso bila nikdar v zgodovini. Vzrok za to je mnogo. Transportni vojakov in vojaških potrebščin zahtevajo mnogo vlakov. Iz bolnišnic odpuščeni vojniki in mornarji odhajajo na svoje domove ali iskat zaposlitve. Civilni delavci, mnogokrat z družinami, potujejo za delom sem in tja. Nekateri iščejo dela v vojnih industrijah, nekateri grede za delom zaradi izpremembe. Mnogo potujejo tudi mlada dekleta in fanti, med njimi mnogi taki, ki so pobegnili iz svojih domov, dalje številni ostareli in nemirni ljudje itd. Mnogi med njimi so brez zadostnih sredstev ter običje v velikih mestih, kjer iščejo pomoči odpomožnih organizacij. Lansko leto je samo v New Yorku iskalo pomoči pri Traveler's Aid Society 2,800,000 takih oseb. Ko se bo vojna zaključila ter bo nastalo vsaj začasno brezdelje v mnogih vojnih industrijah, bodo potovale preko dežele še mnogo večje množice ljudi. Tuji, kadar bo vojna v Evropi končana in bo treba vojaštvo prevažati proti Pacifiku, bo prometni sistem silno obremenjen. Na udobna potovanja torej za doglede čas ne moremo misliti.

Ljudje ostanejo ljudje tudi v najtežjih okoliščinah. Nedavno je dospel domov v Liverpool v Anglijo bombardirani Sydney Robinson, ki je bil ostal na otoku Kreti, ko so ga Nemci iztrgali Angležem. Robinson je ušel v gorovje, kjer je živel s kozjimi pastirji v skalnih votlinah. Neke noči, ko so ga iskali gestapo-vcji, je pobegnil in iskal zavetja na farmi nekega grškega kmeta. Bil je bolan, bos in razcapan. Grška družina mu je stregla z vsem, kar je imela, in preskrbela mu je tudi obleko in čevlje. Ko se je zaradi varnosti spet podal v gorovje, mu je farmerjeva hčerka Eleftera od časa do časa donajala živila. Mlada človeka sta se zaljubila in

PISMO AMERIKANECM

Ruski vojni korespondent Ilija Ehrenburg je nedavno napisal v Amerikance pismo, ki je bilo prečitano na radio, in iz katerega naj bodo tu navedeni nekateri značilni izerpkji: "Ko govorim mojim ameriškim prijateljem, občutim, kaj pomeni razdalja, ki nas loči. Vem, da me bodo slišali, toda nisem gotov, če me bodo vsi razumeli.

"Ameriški radijski komentatorji dostikrat pravijo, da je težko izgovarjati imena mest, ki jih zavzame rdeča armada. Da, ampak še veliko težje jih je zavzeti!

"Na zemljevidu je mesto samo majhen krog. V pisavi ali govoru je samo ena beseda. Toda v resnici pomeni mesto gnezda strojnih pušk, v utrdbe spreminjene hiše, dobro maskirane možnarje, strele na strehah, v kletih skrite mine, z eno besedo: pravi pekel. Pomeni napade in protinapade; pomeni prve vrste junaštvo; pomeni mlade, ki se zgrudijo mrtvi, ko dosežejo prve hiše; pomeni solze mater daleč od osvobojenih mest, nekje v Sibiriji ali Kavkazu.

"Kakor Američani, smo tudi mi miroljubni ljudje. Naše misli so bile na traktorjih, ne na tankih; v premagovanju narave, ne trdnjav. Toda mi smo postali resni vojniki. Naša dekleta so se navadila polagati žico pod sovražnimi izstrelki. Naši otroci so se navadili učiti svojih nalog pri padanju bomb. Naši stari možje so se navadili biti mladi. Zmaga ni padla z neba. Mi smo jo priborili s trpljenjem.

"Pravijo, da smo veliko plačali za zmago. To je grda beseda. "Plačilo" je v zvezi z denarjem, toda kri ni zlato ali bankovec. Kri je sveta. Za našo svobodo in za svobodo sveta mi žrtvujemo ne nekaj dni življenja, ampak življenje samo.

"Kadar boste slišali, da so Rusi spet osvobodili kako nadaljno mesto s težko izgovorljivim imenom, pomislite, koliko Rusov je umrlo za tisto mesto. Morda boste pronašli, da so imena nekaterih tistih Rusov tudi težko izgovorljiva. Toda življenja ljudi so si zelo enaka pod vsemi ozvezdji in na vseh črtah zemlje: zrastejo, igrajo igre, sanjajo o sreči, se zaljubijo, so ljubosumni, vzgajajo otroke in delajo.

(Dalje na 4. strani)

IZ JUGOSLAVIJE

Urad za vojne informacije v Washingtonu beleži poročilo švedske lista Aftontidningen, da se je jugoslovanski osvobodilni armadi maršala Tita pridružil en polni bataljon slovenskih vojakov s prvovrstno opremo. Poročilo ne pojasni, da li so dotični slovenski vojniki dezertirali iz armade hrvatskega poglavnika Paveliča ali so ušli iz nemških edinic, v katerih so bili prisiljeni služiti.

V Zagrebu izhajajoči nemški list Neue Ordnung poroča, da so v "neodvisni" Hrvatski racionirane vžigalice, in sicer more dobiti vsaka oseba le eno škatlico vžigalic na mesec. Cena za škatlico vžigalic je deset kun.

Londonsko poročilo United Pressa, datirano 11. aprila, javlja, da so čete maršala Tita prevzele strateško važno vas Trsteno na jadranski obali, osem milj severozapadno od Dubrovnika. Isto poročilo javlja, da se

(Dalje na 4. strani)

Kampanjski buletini

Poroča Anton Zbaničnik, gl. tajnik

Odkar sem postal zadnji kampanjski buletin, sta za kovenčno odlikovanje kvalificirali dve nadaljni tekmovalki, in sicer sestra Vida Kumše od društva št. 6, Lorain, Ohio, soproga predsednika glavnega nadzornega odbora Johna Kumšeta, ki je tudi že sam kvalificiral, in sestra Jennie Smith, soproga agilnega tajnika društva št. 43, East Helena, Montana, Louisa Smitha. Vsaka ima deset točk k dobrem.

Dozdaj je za kovenčno odlikovanje kvalificiralo šest kontestanov, in sicer predsednik gl. nadzornega odbora John Kumše, 6. glava v a. podpredsednica Mary Preadovich, tajnica društva št. 162, Mary Ballint, tajnik društva št. 55, Joseph Prah, in že prej navedeni dve članici.

Z ozirom na število novopridobljenih članov je še vedno na prvem mestu brat John Kumše, ki ima 14 točk v svoj kredit, dočim prednjeci vsem društvom društvo št. 170, Chicago, Ill., ki jih ima 24.

Aktivnih v tej kampanji je zdaj 12 glavnih uradnikov in uradnic, prijave ostalih 10 pričakujemo dobiti v kratkem, ker smo uverjeni, da ne bo nikogar med njimi, ki bi ne hotel ali ne mogel storiti svoje dolžnosti.

Izmed 178 krajevnih društev se jih je do zdaj odzvalo 60, komaj tretjina, kar je veliko manj kot smo pričakovali. Upam, da bo moji prihodnji buletin v tem oziru bolj ugoden in razveseljevo, kajti le z vsestranskim sodelovanjem bo sedanja kampanja imela uspeh.

SLOVENSKE VESTI

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Ohio bo zborovala v nedeljo 30. aprila v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu. Pričetek zborovanja je določen za 10. uro dopoldne.

Zborovanje federacije društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji se bo vršilo v nedeljo 30. aprila v Poljski dvorani v Exportu, Pa. Začetek zborovanja je določen za 2. uro popoldne.

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 7. maja v Evelethu, Minn. Federacija društev ABZ v državi Colorado pa naznanja svoje zborovanje za nedeljo 28. maja; vršilo se bo v Pueblo, Colo.

V Omahi, Neb., je umrl Anton Schweiger, star 76 let, član društva št. 11 ABZ. Zapušča soprogo in brata. Rojen je bil v Črnomlju v Beli Krajini in je bival v Ameriki od leta 1890.

V Barbertonu, O., je umrl Anton Grbec, star 72 let, član društva št. 44 ABZ. Zapušča soprogo

(Dalje na 4. strani)

SISTEM IZSTRADANJA

Nemci se pripravljajo na prihodnjo vojno s sistematičnim iztrebljevanjem prebivalstva zasedenih dežel. Da tozadevna poročila niso bila pretirana, potrjuje predavanje nemškega maršala Von Rundstedta pred gojenici vojne akademije v Berlinu. Maršal je v dotičnem predavanju izjavil sledeče:

"Med največje naše napake tekem prve svetovne vojne spada dejstvo, da smo pustili v miru civiliste v sovražnih deželah. Mi Nemci moramo imeti najmanj dvakrat toliko prebivalstva kot naši sosedi. Vsled tega je potrebno, da iztrebimo najmanj eno tretjino prebivalstva v sosednih deželah. Najlažje to dosežemo z izstradanjem, ki je končno mnogo uspešnejše kot so strojne puške. Izstradanje deluje bolj učinkovito, posebno med mladino."

Iz navedenega bo razvidel vsak, kdor je še dosedaj dvomil, da poročila o nemških brutalnostih napram civilnemu prebivalstvu v zasedenih deželah so del nemškega načrta za oslabljenje sosednih narodov. V ta načrt spada masno pobijanje civilnega prebivalstva v Rusiji in Poljski in odvajanje iste ga na prisilna dela v Nemčiji, kjer stotisoči poginejo vsled prenapornega dela, stradanja in pomanjkanja zdravniške pomoči. V isti načrt spadajo tudi masni izgoni civilnega prebivalstva Jugoslavije v Nemčijo, na Poljsko in drugam. Na podoben način postopajo Nemci v Franciji, Nizozemski, Belgiji, Danski in Norveški. Domače prebivalstvo je treba kar mogoče razredčiti pod eno ali drugo pretevo.

Iz zasedenega ozemlja so Nemci odpremil v Nemčijo večino živil, ki so jih mogli zaseči, in to dosledno kar naprej izvajajo. Za domače prebivalstvo so določeni zelo skromni odmerki. Nemški načrt izstradanja deluje v njihovo korist dvostransko: Nemci dobivajo več živil in prebivalstvo zasedenih dežel vsled glada propada. To velja posebno za otroke in mlade matere. Milijoni otrok pomrjejo vsled pomanjkljive prehrane, in tisti, ki ostanejo živi, odraščajo kot bolehi slabiči. To pomeni, da bo življenjska sila prebivalstva v deželah, katere so Nemci držali nekaj let v okupaciji, po vojni silno oslABLJENA. Dobro hranjeni

(Dalje na 3. strani)

PROSIJO ZA KNJIGE

Na tisoče beguncev iz osvobojenih krajev Jugoslavije je dospelo s privoljenjem provizorične vlade maršala Tita v južno Italijo in Severno Afriko. Število teh beguncev se s slednjim dnem veča in nastanjeni so v taboriščih zaveznikov, kjer komaj čakajo, da bo osvobodena njihova rodna zemlja in se bodo mogli povrniti na svoje domove. Velik odstotek beguncev se je boril v Narodni osvobodilni vojski in mnogi od teh so ranjeni in pobabljeni.

Naša dolžnost je, da našim otrokom, olajšamo težko življenje v tujini in jim prožimo pomoč, ki so jo tako potrebni.

Otrok je posebno dosti v begunskih taboriščih Jugoslovancov in sedaj je omogočeno, da se jim pošlje knjige v njih materinem jeziku. Številni otroci, ki so dospeli v taborišča, morajo biti brez šole, ker nimajo knjig v svojem jeziku, zato bi

(Dalje na 3. strani)

NAČRT ZA BALKANSKO FEDERACIJO

Ameriški korespondent C. L. Sulzberger je poslal listu New York Times obsirno poročilo o njegovem nedavnem sestanku z dr. Josipom Smolako, ki je ministar zunanjih zadev maršala Tita, poveljnika Jugoslovanske ljudske osvobodilne vojske. Dr. Smolaka biva v kmečki hiši neke italijanske vasi na jadranski obali tistega dela Italije, ki ga imajo zasedena zavezniki. Hišo stražijo partizani, ki predstavljajo del dr. Smolaki dodeljenega spremstva. Dr. Smolaka je v stalni stiki z maršalom Titom in njegovim kabinetom.

Dr. Smolaka, ki je star 74 let, je poznan jugoslovanski diplomat. Svoječasno je bil jugoslovanski poslanik v Vatikanu, v Berlinu in nazadnje v Madridu. Tej zadnji poslaniški službi se je odpovedal, ko je kralj Aleksander uvedel diktaturo. Leta 1926, ko je bil poslanik v Berlinu, je nekoč pozno v noči imel dveurni razgovor z ruskim zunanjim komisarjem Cičerinom. Rusija je takrat skušala izposlovati pripoznanje sovjetske vlade po jugoslovanski vladi, toda jugoslovanska vlada je priznanje odklonila. Kot znano, je Jugoslavija priznala rusko sovjetsko vlado šele tik pred Hitlerjevimi napadom Jugoslavije.

Korespondent Sulzberger omenja v svojem poročilu med drugim, da so na notranji strani vrat hiše, v kateri stanuje dr. Smolaka, napisana sledeča gesla: "Živio drug Tito! Živio tovariš Stalin! Živio Churchill! Živio Roosevelt!"

Iz obsirnega Sulzbergerjevega poročila o sestanku z dr. Smolako, ki je bilo priobčeno v listu New York Times dne 11. aprila 1944, naj bodo v naslednjem navedeni sledeči zanimivi izerpkji iz izjav dr. Smolake: "Smernica naše (partizanske) vlade je jako enostavna. Mi smo zavezniki treh veselij. Mi smo v boju proti skupnemu sovražniku. Mi imamo iste vojne cilje: zmago svobode za nas in druge narode.

"Mi želimo zgraditi novo Jugoslavijo na temelju svobode, enakih pravic in prostosti za vse narodnosti in vere. Velik del našega ljudstva se bori zdaj z orožjem, kakršno koli mu je na razpolago, da se reši zatiranja.

"Mi verujemo v idejo federacije z enakimi pravicami za vse. V to federacijo bi bilo mogoče in zaželjivo vključiti tudi Bolgarijo, toda od Bolgarov samih je odvisno, če se hočejo pridružiti. Mi smo pripravljeni jih sprejeti.

"Naš prvi cilj je svobodna, federativna Jugoslavija. Toda to ni dovolj za zagiranje miru na Balkanu. Mi moramo imeti balkansko federacijo in prvi korak k temu bi bila združenje Jugoslavije in Bolgarije. Potem bi povabili Albanijo, da se pridruži na podlagi popolnih in enakih pravic. S tem bi postali dovolj močni, da bi odbili vsak napad od katere koli strani.

"Kar se tiče Grčije, mora biti vključena v federacijo ali pa moramo biti z njo v trajnem zavezništvu. To je seveda odvisno od Grkov.

"Prva balkanska ententa je imela samo en cilj, to je, držati Bolgarijo k tlom. Za mirno skupino držav je bila to nezdruživa

(Dalje na 4. strani)

VSAK PO SVOJE

Sprejemati darove od roparja je vedno riskirana reč. O tem se je prepričala Italija in zdaj so se začele zavedati tega Madžarska, Rumunija in Bolgarija. Kako pohlepno sta Madžarska in Rumunija požirali kose plena, ki jima jih je metal Hitler pri zasedbi Češkoslovaške in trganju Rusije! In, ko je bila razkosana Jugoslavija, so Italija, Bolgarija in Madžarska navdušeno hlastale kose nesrečne dežele, ne zavedajoče se, kako jih bodo še boleli želodci. Pr se je obrnilo. Italija ima, zdaj vojno doma; istotako Rumunija, Madžarska in Bolgarija bosta najbrž vsak čas na vrsti. Vse se zavedajo, da bo treba dati Hitlerjeve darove nazaj pravim lastnikom in dodati še nekaj obresti. Zdaj bi se vse te pohlepne države rade izvile iz vojne, toda nemški zmag jih drži trdno v krenpljih. Vse bodo pile iz Hitlerjeve kupe, v katero so pomagale privliti strupa. Podobna usoda čaka vse manjše Hitlerjeve sodelavce, prislinjenec, stafažnike in kvizlinge. Milijni pravice meljejo počasi, pa gotovo.

Kdo so tisti, ki pljuvajo na zavezništvo med Ameriko, Rusijo in Anglijo in jo imenujejo "komunistično-plutokracijsko-anglosloško zvezo"? Jugoslovanski partizani prav gotovo ne, ker oni se skupno z ameriški in britiški vojniki borijo proti Hitlerjevi Nemčiji.

V vojaškem taborišču Mackall v North Carolini se je bil preteklo poletje prostovoljno javil k vojakom mlad črni medved. Bil je sprejet brez zdravniške preiskave in drugih ceremonij in vojniki so mu dali ime Joey. Pozno v jeseni pa je izginil brez uradne dopusta in zapisan je bil med dezertarje. Proti koncu marca pa se je spet pojavil v taborišču, nekoliko zapspan, pa nedolžnega obraza, kakor da se ni nič zgodilo. Obtožba vojnega sodišča proti njemu je bila ustavljena, ko se je dogladalo, da Joey sploh ni bil zapustil taborišča. Pod eno izmed barak si je bil izkopal luknjo v zemljo, kjer je mirno prespal skoro štiri mesece. Toliko časa je namreč mladem medvedu treba, da se pošteno naspi. Blagor medvedom!

Japonci so še večji mojstri v zavijanju kot Nemci. Nedavno je japonski radijski oznanjevalec moral na nekak način omeniti nemške poraze na južni ruski fronti in je to povedal s sledečo izjavo: "Ruska obramba na južni fronti skuša ovirati nemško umikanje."

Slovenci smo majhen narod s primeroma majhnim besednim zakladom, zato iz tega zaklada ne moremo dosti posoditi drugim. Toda, kadar kaj posodimo, je nekaj dobrega. Na primer, Američanom smo posodili izraz potica. V velikonočnih razgovorih Američanov sem tolikokrat slišal besedo potica, da sem večkrat prisluhnil, če ne govorijo slovensko. Tako sem vsaj za Cleveland prepričan, da je legalno adoptiral potico in njeno lepo ime.

V visoko šolo mesta Kennebunk v državi Maine je nedavno prikorakal ukaželjni dihur, pa so v nekaj minutah pobegnili iz poslopja vsi profesorji in dijaki. Nekaterim bitjem resni dana prilika višje izobrazbe.

(Dalje na 4. strani)

DOPISI

St. Louis, Mo. — Poziv na veliko skupščino južnih Slovanov, to je Hrvatov, Srbov, Slovencev, Makedoncev in Bolgarov, ki se bo vršila v nedeljo 23. aprila ob treh popoldne v South Side Temple Hall, Grace & Potomac Sts. Skupščino sklicuje Ujedinjeni odbor za nabavo Jugoslovanskega doma v St. Louisu, Mo.

V današnjih vojnih časih je naše kulturno delo zaostalo v znatni meri tudi vsled tega, ker nimamo v St. Louisu svojega skupnega zbiralšča. Tudi naša mladina se nam vsled tega odtujaše bolj kot bi bilo potrebno. Tej mladini moramo dati priliko, da se bo zbirala v lastnem Jugoslovanskem domu, ki bo obenem služil nam starejšim za najrazličnejše kulturne in družabne prireditve. V trajni spomin jugoslovanskim mladeničem, ki služijo v vojnih silah Zedinjenih držav, bodo v Donju v pozlačenih okvirih razstavljena slika teh naših borecev za svobodo vseh svobodoljubnih narodov sveta. S tem bomo pokazali njim, da jih spoštujemo in cenimo njihove žrtve, obenem pa bomo pokazali tujcem, da je jugoslovanski narod v Ameriki prispeval svoj pošten del za zmago v tej vojni in za končni poraz kletke nacifasizma. Iz navedenih in mnogih drugih ozirov nam je skupen Jugoslovanski dom v St. Louisu potreben. Gre se za nakup primernega poslopja. Združeni odbor je dosedaj v tem oziru storil vse, kar je bilo mogoče. Zada se pozvani na veliko skupščino in sodelovanje vsi poedinci in društva. Ta skupščina bo imela glede nakupa doma zaključno besedo. Torej, pridite vsi, ki se zanimate za to narodno podvzetje, v nedeljo 23. aprila ob treh popoldne v South Side Temple Hall na Grace in Potomac Sts. Na svidenje! — Za Združeni odbor za nakup Doma:

Geo. Đocić

Detroit, Mich. — Na seji društva Triglav, št. 144 ABZ smo bili vzeli v pretres priporočilo glavnega odbora z ozirom na dolgost zborovanja prihodnje redne konvencije. Priporočilo glavnega odbora je, da bi se društva izrekla za skrajšano konvencijo zborovanje, namreč, da bi konvencija svoje delo opravila v štirih dneh.

Po mnenju nekaterih članov je štiri dni vse premalo časa za konvencijo. Prvi dan ali vsaj večino dneva vzame pregled poverilnic. Potem pridejo poročila glavnega odbora. Po mnenju delegatov prejšnjih konvencij je absolutno nemogoče končati konvencijo v štirih dneh; vsaj pravilno ne. Ne bi šlo drugače, kot da bi moral glavni odbor imeti pripravljene že vse predloge, z vsem, kar zraven spada, da bi jih samo predložil delegaciji na glasovanje ali v odobritev. Kakor se na primer dela na kakšnem kongresu. Toda po mnenju našega članstva kaj takega ni mogoče izvesti na konvenciji, kjer se mora gledati za koristi organizacije in članstva za bodočnost.

Iz navedenih razlogov je naše društvo zaključilo, da se ne strinja s priporočilom glavnega odbora, in da naj se 17. redna konvencija vrši toliko časa, da izvrši svoje delo pravilno. Ako bi konvencija trajala le štiri dni, to je komaj polovico časa kot navadno trajajo naše konvencije, bi bilo najbrž delo konvencije izvršeno površno. Morda bi jo bilo mogoče skrajšati v šestih dneh.

Drugi se nam zdi, da je glavni odbor v napačnem glede rezerviranja prostora na vlakih za več dni ali tednov naprej, češ, da bi se z določitvijo gosti zborovanja v naprej lahko rezervirali prostore na vlakih za povratek delegatov. Kaj

takega je dandanes sploh nemogoče. Prostor je mogoče rezervirati v naprej le v spalnih vozovih, toda nikjer drugje. V navadnih železniških potniških vozovih moraš biti vesel, če dobiš prostor, da sedeš. Dandanes je vojaštvo prvo, in šele če kaj ostane prostora, ga dobijo civilni potniki. Čudno se nam vidi, da bi tega glavni odbor ne vedel. Pa naj se konvencija vrši štiri ali pa več dni, kar se transportacije tiče, ni razlike. Mi sploh ne razumemo kaj in zakaj bi bila razlika. Ako pa je glavni odbor prepričan, da bi lahko kaj ukrenil v tem oziru, pa naj določi čas zborovanja konvencije na 6 ali 7 dni.

Iz navedenih razlogov je naše društvo zaključilo, da ne podpira priporočila glavnega odbora, da bi se čas zborovanja prihodnje konvencije določil na štiri dni.

Čas bi tudi že bil, da se na prihodnji konvenciji kaj koristnega ukrene za starejše člane. Nikakor ni pravično, vsaj po mojem mnenju ne, da se odvzame podpora za tri dni pri naravnih boleznih, toda ne v primerih onesrečb. Podpora naj bi se plačala od prvega dne, pa naj bo član pobit ali pa prizadet po naravni bolezni; pod pogojem, da bolezen traja nad tri dni. Ako je član bolan samo tri dni, naj bi se mu ne plačalo nikake podpore, ako pa je bolan nad tri dni, naj bi se mu plačalo za vse dni. Kot je zdaj, se mi ne zdi pravično.

Tudi se mi ne zdi pravično, da se podpora prekine ali odvzame pri nekaterih boleznih po 60 dneh. Naj navedem slučaj nekega našega člana, ki je bil član te organizacije nekaj nad 40 let. Star je bil nad 80 let. Zdravnik ga je zdravil za revmatizem. Po 60 dneh mu je bila podpora ustavljena, mož pa je kmalu potem umrl za neko drugo boleznijo. S tem je menda dovolj jasno dokazal, da ni bil simulant. Da se podpora ukine tako dolgoletnemu in vrh tega za delo popolnoma nezmožnemu članu, je po mojem mnenju krivično. Na prihodnji konvenciji bi se moralo nekaj ukreniti glede tega. To seveda, ako bolnik ni že prej izčrpal vse podpore. Na primer, moj mož plačuje asesmente za podporo že 35 let in v vsem tem času ni vzel niti centa podpore, toda, če bi zdaj zbolel za revmatizem, bi mu plačali podporo za 60 dni, potem bi mu pa podporo ustavili, četudi bi bil še nadalje bolan in nezmožen za delo. Poleg tega bi se morda pa še zdravnik motal glede njegove bolezni. Tak sistem po mojem mnenju ni pravičen za člane. Prosim, da mi čitatelji oprostijo, če sem bila nekoliko osebna z ozirom na gori navedeno primer.

Na prihodnjo sejo društva Triglav, št. 144 ABZ, ki se bo vršila četrto nedeljo v aprilu, so vkladno vabljeni vsi člani in članice. Moramo se pogovoriti o vsem potrebnem glede proslave 20-letnice našega društva. Sploh je tudi že čas, da privedemo kako reč v podporo društveni blagajni. Torej, na svidenje na prihodnji seji!

Seje postojanke št. 34 JPO, SS, kakor tudi seje podružnice SANS se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne. Prostor se vsi izmenjavajo; enkrat se vrši seja v S. N. Domu na John R., drugi mesec pa v S. D. Domu na zapadni strani. Prihodnja seja se bo vršila na zapadni strani. Kot tajnica postojanke št. 34 JPO, SS priporočam vsem tukajšnjim rojakom, da po možnosti organizirajo obe naši odposojni organizaciji. Pomoč bo potrebna, o tem ne more biti nobenega dvoma, zato je važno, da zberemo fond v to svrhu, da bo pri rokah, ko bo pomoč mogoče poslati.

Katherine Krainz

Omaha, Neb. — V teh časih je navadno več slabih novic kot dobrih. Tudi iz tukajšnje slovenske naselbine imam poročila neveselo novico. Preminil je namreč rojak Anton Schweiger, star 76 let, član društva št. 11 ABZ. Pokojnik je bil rojen leta 1866 v Črnomlju v Jugoslaviji in je prišel v Ameriko leta 1890. Tukaj zapuša soprogo Katarino Schweiger in brata Josepha Schweiger. Pokopan je bil po katoliških obredih dne 17. marca na pokopališču St. Mary. Naj bo pokojnemu soprobu ohranjen blag spomin.

Poročati mi je dalje, da sta si po nesreči zlomili nogi dve članici našega društva, namreč Monika Urich in Rose Virant; slednje imenovana je soproga našega društvenega blagajnika Floydja Viranta. Obema članicama želim skorajšnjega okrevanja.

Člane in članice prosim, da se v bodoče nekoliko bolj zanimajo za društvene seje. Največkrat je navzoč na seji le odbor z dodatkom enega ali dveh drugih članov. To pač ne kaže zanimanja članov za njihovo društvo. Letos v avgustu se bo vršila konvencija, zato je priporočljivo, da se člani sedaj dogovorimo, kaj bi bilo treba izboljšati v sedanjih pravilih. Čim več nas pride na sejo, tem več dobrih sugestij lahko pričakujemo. Torej, bratje in sestre, pridite vsi, katerim je le mogoče, na prihodnjo sejo! — Za društvo Sv. Štefana, št. 11 ABZ:

John Urek, tajnik.

New Derry, Pa. — Podpisana naznanjam tem potom članom in članicam društva št. 126 ABZ, da pobiram asesmente od prvega do zadnjega dne v mesecu, vsak dan od dvanajste ure zvečer do šeste ure zvečer. Zadnji dan v mesecu pa sprejemam asesmente ves dan in do osme ure zvečer. Po osmi uri zvečer zaključim račune in pošljem vse skupaj blagajničarki. Prosim, da člani upoštevajo sklep društvene seje. Nekateri se motijo, da imajo čas za plačati asesment pri društvu do petega dne v prihodnjem mesecu. Pravilno se mora to razumeti, da mora asesment biti v rokah glavnega blagajnika do 5. dne v prihodnjem mesecu. Za pošiljatev od društvenega blagajnika do glavnega blagajnika pa je tudi treba nekaj časa. Torej naj člani to upoštevajo, in plačajo svoje asesmente točno in ob pravem času.

Omenim naj tudi, da člani, ki potrebujejo bolniške nakaznice ali ki pridejo do društvene tajnice po kakih drugih društvenih zadevi, naj upoštevajo gori navedene ure. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 126 ABZ:

Mary Glass, tajnica.

Chicago, Ill. — To poročilo je malo zakasnelo, a bolje je poznati kot nikoli. Nekoliko je vzrok malo zakasnel prejem imen prispevalcev, nekoliko pa zaposlenost. Kakor je bilo že poročano, je bil v nedeljo 19. marca, tukaj velik javen shod združenih Jugoslovancev za Chicago in okolico. Shod je s printernim nagovorom otvoril predsednik tega odbora Joseph N. Bazzardi. Govorniki: Louis Adamić, Rev. Strahinja Maletić, Zarka Bunčić, Zlatko Baloković in Sava Kosanović, so nam veliko povedali o delu Z.O.J.S.A., o hrabri borbi in težavah naših ljudi v stari domovini in o drugem, kar je spojeno s tem. Njihove govore so navzoči navdušeno odobraval in, kakor se je po shodu govorilo v neki grupi, jim je ves narod hvaležen za njih požrtvovalno narodno delo. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega prostora, približno 1,300 ljudi. Med govori je bilo par pevskih nastopov in pa Marito Brzović je napravil apel za prispevke v prid tega gibanja. Skupna vsota prispevanega denarja znaša \$2,221.34, stroški

prirrede shoda so bili \$86.22; \$2,000.00 je bil poslan na Centralni odbor Z.O.J.S.A., \$135.12 je pa še tukaj za morebitne tekoče stroške v našem lokalnem delu za agitacijo v prid temu gibanju.

Na naših prejšnjih sejah je bilo zaključeno, da bodo imena vseh prispevalcev objavljena v listih, ker pa je lista imen prispevalcev po en dolar, dva i. t. d., dolga, dolga vrsta, bi vzelo zelo veliko prostora v naših listih. Smatramo, da se naj prostor v naših časopisih raje porabi za podučljivo, vzpodbudno in agitatorično gradivo. Seznan vseh imen ima ta odbor v svojem arhivu. Upamo, da bode te s tem vsi zadovoljni, priobčamo pa imena tistih, kateri so prispevali po \$5.00 ali več. Na shodu so prispevali sledeči:

\$200.00 Familijarni klub "Solta", \$100.00 "Radnička Sloga", odsjek 202 H. B. Z.; po \$50.00 podružnica št. 2 S.A.N.S., podružnica št. 60 SANS, International Workers Order No. 4466 in Hrv. pevsko društvo "Matija Gubec"; \$37.00; ženski "Victory Club" of South Side"; po \$25.00: "Sloboda" odsjek 32 H. B. Z., John Herec, Marian Alujević, Društvo "Prijetelji Jugoslovanskih Baraca"; po \$20: Anton Vlastenica, Stanley Fumić, Ivan Hlad - Tvorica Tambura; \$18.00 I. W. O. No. 4309, \$15.00 Julia Curcibašić; po \$10: Joseph Oblak, Anton Krapenc, Avdo Pirich, Marko Vuković, August Tomić, Marin Klarić, Alois Mavrič, Martin Katič, Thomas Babić-Brent, Milan Krcivoj, Louis Kružić, Anton Mitrović, Mr. in Mrs. Vukelić, Milan Hrštić, Max Pavešić, Stanley in Anna Gumich, John Ivanišević, Grgur Krajačić, Matt Vukušić in Matt Kolarić.

Po \$5.00: Ch. Banović, Rose Arbanas, Val. Cuci, J. Klarić, I. Matković, Anton Golenc, G. Arbanas, A. Patrick, E. Krišković, J. Pužević, I. Babić, Helen Belajec, J. Cuculić, S. Hlad, D. J. Kuehan, A. Harlič, I. Delaš, R. Kardun, N. Taleff, M. in K. Elizović, Ilija Todorović, J. Hujan, M. in S. Filipović, Z. Pavletić, F. Zbačnik, J. Urbanac M. in A. Sarić, M. Matovac, A. in M. Grunić, Tomo Koren, M. Milanović, S. Mitičić, Mr. in Mrs. Bekavac, F. Ruich, J. Kupina, I. Jakosa, R. Jakšić, M. Novak, J. Rabetz, J. Gribanac, M. Strujnjak, A. Krckor, J. Kordish, J. Krilić, M. in S. Krilić, A. Koščić, Ph. Roje, J. Domazet, Z. Haberle, M. Kalušić, M. Mrnjec, I. Franko, A. in A. Rožič, H. Demir, J. Kočevar, A. M. Gević, S. Majnarić, B. Čuljak, P. Barić, P. Matković, G. Gugić, S. J. Kush, A. Bučan, G. Mladar, K. Vučićević, J. Prgis, A. Pervinac, G. Jadić, N. D. Bistrow, F. Bonifatić, D. Baich, Mr. in Mrs. A. Leto, S. Petrić, F. C. Japić, V. Zeman, M. J. Maretić, S. Vrančić, J. Buktenica, I. Grubišić, A. Palčić, J. Polić, J. Borić, P. Akaić, F. Barić, S. Ludić, G. Kutinac, Amer Avdich, B. Bacić, B. Stepušin, P. Doljanin, M. Stiglić, F. Krasčić, A. Virovac, F. Jurjević, J. Wukiš, M. Maleš, G. Bošnjak, D. Baković, M. Bašić, Mr. in Mrs. H. Busanac, M. Braskić, J. Bruketa, M. C. Kutinjac, Mr. in Mrs. P. Sosio, P. Kuluso, F. Rendulić, L. Todorović in "Sveti Frane Imotski" odsjek 778 HBZ.

Poleg imen onih, ki so darovali po manj kot \$5.00, je bilo v kvartah \$192.05, brez imen, kar je seveda vključeno v prej omenjeni vsoti. Poleg M. Brzovića in drugih, so veliko delo pri kolekti izvršile žene in dekleta v narodnih nošah pod vodstvom Mrs. Helene Kušar.

Da smo skupaj spravili to vsoto, je že lepo in hvala vsemu, pa to naj bo samo začetek, delati, agitirati in prispevati moramo naprej. Naši ljudje v stari domovini se borijo in se borijo vsak dan in prav gotovo ne za plače, v primeri z njimi se nam prav dobro godi in vsakega na-

rodna dolžnost bi moralo biti, da prispeva nekaj. Poleg par drugih naselbin in nekaterih sosomeznikov v raznih krajih, lahko vzamemo za vzgled San Francisco, Cal.; kot je bilo poročano je 95 prispevalcev darovalo \$1,160.00, eden svojeto denarno plačo, sedem po \$50.00 i. t. d. Ta odbor apelira na vas, da opustite mlačnost in zglasite se s kakimi prispevki, na sejah ali kjerkoli, sedaj je čas za nužno pomoč.

Za publicijski odbor Južnih Slovanov za Chicago in okolico: John Turk.

Pittsburgh, Pa. — Iz urada federacije društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji. — Društva ABZ v zapadni Pennsylvaniji so tem potom obveščena, da se bo prihodnje zborovanje federacije vršilo v nedeljo 30. aprila v Polski dvorani v Exportu, Pa. Pričetek zborovanja je določen za 2. uro popoldne. Na tem zborovanju bomo razpravljali o izboljšanju pravil in o drugih zadevah v korist organizacije. Vsa društva so vabljena, da pošljejo svoje zastopnike na to važno zborovanje. — Za federacijo ABZ v državi Pennsylvaniji:

John Simončić, tajnik.

Chisholm, Minn. — Dne 23. aprila bo še ena skupna seja, SANSa in JPO,SS, prej ko bomo videli dramo "Vera v vstajenje" katero bo vprizorjena dne 30. aprila zvečer v Junior High School Auditorium. Vsebine te zanimive drame, vam ne bom sedaj opisoval, čeprav bi lahko natanko opisal, ker sem jo lansko leto velikokrat prečital, tako, da mi je skoraj vsa vsebina te drame ostala v glavi. Povem pa vam toliko, da tako zanimive drame kakor je "Vera v vstajenje" ni še videlo občinstvo v naši naselbini. Imeli smo že veliko raznih vrst iger in drugih prireditev, ampak še od daleč se ne more primerjati nobena tej drami. Glavni namen prireditve pa je, da bo šel ves dobiček v pomoč našim trpečim bratom in sestram v stari domovini. Pomagalo se bo tudi, kolikor bo mogoče, za rešitev naše zasužnjene Slovenije, da bodo bratje in sestre v domovini pridobili po tej vojni svobodno in demokratično vladno, tako, kakršno si želijo vsi napredni narodi na tem svetu. V tem smislu deluje naša postojanka SANS z roko v roki z glavnim odborom te organizacije. Ravno tako deluje naša postojanka JPO,SS z glavnim odborom svoje organizacije. Naša naloga je nabirati denar, da se bo nakupilo živeža in vseh potrebnih stvari, kadar bo čas zato. Naša naloga bo tudi da bomo pobrali obleko in obuvalo po vseh naselbinah v Združenih državah. Vse to bo treba delati predno bomo mogli poslati bratom in sestram v domovini. Mogoče se bo moglo to poslati še prej, ko bo ta vojna popolnoma končana; nihče ne ve, kako se razmere nanesejo. Zato je priporočljivo, da se naši ameriški Jugoslovanci že sedaj pripravijo na to, da očistijo vso obleko, kar jo bodo lahko darovali za naše trpeče rojake v domovini. In kadar bomo dobili poziv od naših glavnih odborov, bomo hitro skupaj spravili čisto obleko, in to je, kar bo največ vredno, čista obleka. Ne smemo pozabiti to, da so rojaki doma kolikor jih je še ostalo, napol oblačeni, bos, in vrhu tega še gladni. Priporočljivo je tudi da bi se vsi ameriški Jugoslovanci zanimali za osvobodilno fronto, katero vodijo partizani, pod poveljstvom maršala Josipa Brozica (Tito). Da podpiramo naše glavne voditelje pri SANS. Da njim damo vso našo pomoč sedaj, dokler je čas za to, ker tako bodo oni lažje delovali za osvoboditev naroda v domovini. S tem bomo tudi mi pokazali, da smo proti prejšnjemu političnemu redu. Ob enem se priporočljivo za vse naše

rojake v Ameriki, kateri znajo sami prav misliti, da se ognejo ljudji, ki imajo zamrzjena srca za vsako dobro in napredno stvar, katero bi mogli dobiti rojaki v domovini. Povejte jim očitno, da so izdajalci našega naroda. Mi smo srečni, da imamo tukaj nekaj odličnih in poštenih mož, kateri nam od časa do časa, poročajo v naših listih o delo kvizlingov, kakor so general Rupnik in njegovi priveski. Poslušajo tajnik SANS, Mr. Kuhel, je dal dotična poročila priobčiti v slovenske liste. Ni dolgo od tega, ko mi je dal neki tukajšnji rojak list, ki se grdo zaletuje v Louisa Adamića. Tak izvajanja nikakor ne pristojajo tem ljudem. Pa je že tako, da se nekateri ne morejo nikakor sprijazniti s človekom, ki ima pošteno delo za seboj. Mogoče pride pa enkrat dan, ko se bodo kesali in dali odgovor narodu za njih umazana dela. Predno končam, priporočam vsem jugoslovanskim rojakom in rojakinjam v naši naselbini in okolici, sploh vsem, kdor ima še kaj slovenske krvi za pomagati siromašnim bratom in sestram v domovini, da kupijo vstopnice, ki so zelo po ceni, samo 75 centov za osebo. Če hočete verjeti ali ne, to je skoro zastoj za tako prireditev kot bo ta. High School Auditorium, ima čez 1500 sedežev, in, če ne bodo vsi zasedeni, nas je lahko sram. Ne bi smelo biti nobenega jugoslovanskega rojaka, da ne bi bil navzoč na tej prireditvi. Ob enem priporočam pa vsem rojakom v naselbini, kdor ima priliko, da pride na prihodnjo sejo SANS in JPO,SS; datum je zgoraj označen, pričetek ob 8. uri zvečer v City Hall. Priporočam tudi vsem rojakom, da pristopijo v te dve organizaciji, SANS in JPO,SS. Ves denar, ki ga bodo dali tema dvema organizacijama, bo v rokah poštenih ljudi, ki hočejo in želijo pomagati trpečemu narodu v stari domovini. Do sedaj sta to naši najboljši pomožni ustanovi.

Frank Klune, tajnik postojanke št. 91 91 SANS.

Chisholm, Minn. — Velikonočni prazniki so bili letos bolj tihi, ker skoro v vsaki hiši so imeli prazne stole pri mizah. Naše misli pa so bile pri naših sinovih, sorodnikih in prijateljih, ki so bili poklicani za obrambo domovine na razna bojišča. Naj bi jim bila sreča mila, da se kmalu srečni in zdravi povrnejo domov.

Vreme smo imeli za veliko noč prav lepo tukaj v Minnesoti, toplomer je kazal 48 stopinj nad ničlo, kar ni mala reč za te kraje in v tem času. Regrata pa zdaj še nimamo domačega pridelka. Morda bi bila sestra Jurečić v Chicagu tako prijazna, da mi ga pošlje nekaj. Citala sem v Novi Dobi njeno poročilo, da je regrat že privedel v Chicagu in okolico.

Na seji društva Danica, št. 150 ABZ, ki se je vršila 2. aprila, smo razpravljale o sugestiji glavnega odbora, da naj bi se prihodnja konvencija izvršila v štirih dneh, in prišlo smo do zaključka, da sugestije ne podpiramo. Se glavni odbor, ki se snide k zborovanju na pol leta, zboruje po dva ali tri dni. Kako naj konvencija, ki se vrši na vsaka štiri leta, dobro izvrši svoje delo v štirih dneh? Posebno letos bo imela konvencija veliko nalogo glede ureditve izplačevanja polnih smrtnin za padli člani-vojaki. Priporočilo glavnega odbora glede varčevanja je na mestu, toda varčevalo bi se lahko tudi drugod. Na primer, imamo šest podpredsednikov, kateri bi lahko poslali pismena poročila in jim ne bi bilo treba hoditi na konvencijo. S tem bi se Zvezi prihranilo precej stotakov. Naše društvo, kot že omenjeno, je glasovalo proti sugestiji gl. odbora, da bi se konvencija končala v štirih

Frances Lukanich, članica društva št. 150 ABZ.

Denver, Colo. — Vsi člani društva Sv. Jožefa, št. 21 ABZ, so vabljeni na velik javni shod, ki se bo vršil v nedeljo 23. aprila ob 3. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu. Na shodu se bomo pogovorili, kak način bi začeli zbirati nošeno obleko in druge reči naše nesrečne rojake v stari domovini. Tudi druge slovenske selbine po Ameriki so se začele zanimati za to dobro idejo. Vse rej vsak, ki ga zadeva zanimajo, naj se udeleži tega shoda. Vse dobrodošel. Čim več nas skupaj, tem bolj gotovo bomo prišli do dobrega zaključka. Svidenje 23. aprila!

Frank Okoren, tajnik društva št. 21 ABZ.

Lorain, O. — "Vi vsi, ki seste izkrmavate naroda, slite le eno: kako boste ženi vse svoje moči, vse svoje sposobnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečevali v vse svoje srce posvečevali v goslovanski državi, za njen cvet, kulturo in blagostanje. Tako je zapisal pred svojo smrtjo leta 1917 narodni duhovnik, Janez Ev. Krek.

Lepe besede, dobre misli, kojnega narodnega duhovnika. Ali se pa tudi ravnamo po istih smolih združenih, delimo-li ljubezen enakomerno. Na tukajšnje seme nesloge bo vedlo do spora in podajanja vojne med našim narodom. Zakaj se naši ameriški rojaki ztvujejo za svobodo Jugoslovancev? Za svobodo Jugoslovancev? Ni, skrajšajmo žrtve vojne sluznostjo.

Na rdo iz Detroita se rektorado ploščo, katero je hotapil iz Jugoslavije B. Jonzen, ameriški pozornosti. Na p'osen je vzletel govor, ki je v angloščini, ki poveril ameriško lojalnost do Jugoslovancev. In isti stoji ob strani. Na isti stoji štati tudi petje partizanov, jakov za svobodo domovine. Srežent prvo stonje Pavlović je že tri leta

(Dalje na 3. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Narocnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.22 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XX. 104 NO. 16

Seznam združenih društev, ki volijo skupnega delegata

List of Grouped Lodges Electing Joint Delegates

Lodge No.—Location:	No. of Members:	Total:
Stev. društva.—Sedež društva:	Stev. članov:	Skupaj:
3 La Salle, Ill.	71)	132
124 La Salle, Ill.	61)	
4 Federal, Pa.	56)	105
148 Finleyville, Pa.	49)	
5 Soudan, Minn.	66)	139
129 Ely, Minn.	73)	
22 So. Chicago, Ill.	60)	75
231 Whiting, Ind.	15)	
27 Diamondville, Wyo.	27)	99
28 Kemmerer, Wyo.	72)	
32 Black Diamond, Wash.	29)	86
72 Renton, Wash.	57)	
41 East Palestine, Ohio	44)	111
229 Struthers, Ohio	67)	
51 Murray, Utah	15)	83
86 Midvale, Utah	37)	
199 Dawson, N. Mex.	31)	
52 Mineral, Kansas	21)	109
152 Ringo, Kansas	30)	
87 St. Louis, Mo.	58)	
54 Hibbing, Minn.	64)	85
156 Leetonia, Minn.	21)	
64 So. Range, Mich.	12)	124
130 De Pue, Ill.	49)	
139 Cadillac, Mich.	16)	
158 Auburn, Ill.	23)	
178 Paw Paw, Mich.	24)	
69 Thomas, W. Va.	22)	95
106 Davis, W. Va.	73)	
76 Oregon City, Ore.	53)	89
167 Cle Elum, Wash.	36)	
77 Greensburg, Pa.	65)	92
143 Slickville, Pa.	27)	
79 Heilwood, Pa.	16)	84
122 Homer City, Pa.	30)	
125 Iselin, Pa.	31)	
135 Rices Landing, Pa.	7)	
83 Superior, Wyo.	56)	88
151 Mullan, Idaho	13)	
216 Walsenburg, Colo.	19)	
89 Gowanda, N. Y.	68)	118
174 Sharon, Pa.	50)	
107 Duluth, Minn.	25)	89
128 New Duluth, Minn.	39)	
197 Duluth, Minn.	25)	
109 Keewatin, Minn.	57)	87
164 Virginia, Minn.	30)	
110 McKinley, Minn.	74)	82
153 Rice, Minn.	8)	
117 Sartell, Minn.	26)	100
150 Chisholm, Minn.	74)	
118 Boncarbo, Colo.	37)	81
147 Canon City, Colo.	44)	
123 Crosby, Minn.	37)	80
192 Gilbert, Minn.	43)	
126 New Derry, Pa.	38)	80
159 Cornwall, Pa.	42)	
127 Akron, Ohio	21)	89
155 Blaine, Ohio	48)	
157 Fairport Harbor, Ohio	20)	
131 Great Falls, Mont.	60)	82
142 Anaconda, Mont.	22)	
134 Rock Springs, Wyo.	58)	
202 Rock Springs, Wyo.	57)	115

136 Krayn, Pa.	50)	85
185 St. Michael, Pa.	35)	
140 Morley, Colo.	74)	93
233 Ludlow, Colo.	19)	
145 Rockingham, Pa.	22)	81
198 Central City, Pa.	38)	
209 Jerome, Pa.	24)	
146 Rockwood, Pa.	10)	86
154 Herminie, Pa.	53)	
165 Royal, Pa.	8)	87
237 Westland, Pa.	10)	
160 Cleveland, Ohio	46)	96
188 Cleveland, Ohio	40)	
163 Durant City, Pa.	24)	87
207 McIntyre, Pa.	63)	
166 Indianapolis, Ind.	63)	88
194 Indianapolis, Ind.	33)	
169 Filbert, W. Va.	6)	87
179 Shinnston, W. Va.	9)	
187 Eckhart Mines, Md.	59)	80
226 Cassville, W. Va.	14)	
171 Republic, Pa.	54)	82
227 Greensboro, Pa.	33)	
172 Johnstown, Pa.	29)	80
204 Windber, Pa.	24)	
232 Meadowlands, Pa.	27)	
175 Verona, Pa.	45)	82
183 Yukon, Pa.	37)	
182 Pittsburgh, Pa.	57)	101
196 Pittsburgh, Pa.	44)	
205 Canonsburg, Pa.	31)	89
218 Export, Pa.	58)	

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary—glavni tajnik

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na fronti Anzio v Italiji je nedavno dobil ameriški vojak Fred Walter sodnijski poziv, da se mora 14. januarja 1944 javiti na sodniji za prometne prestopke v New Yorku. Zadeva se je tikala nekega malega prometnega prestopka, ki ga je bil Walter zagrešil malo pred vpoklicem v armado. Na ta poziv je Walter odpisal sledeči odgovor: "Vaše pismo s pozivom, da se moram javiti v določenem sodnijskem poslopuju v New Yorku dne 14. januarja 1944, me je doseglo šele danes, 25. marca 1944. Vzrok temu so zapreke, ki jih ima pismonoša, da me najde v mojem zakupu tu na fronti v Anzio. Mi je odkritosrečno žal, da se nisem mogel javiti v New Yorku na določeni dan, toda če spremenite datum na 14. januar 1945, se bom skušal odzvati, pod pogojem... S spoštovanjem, Fred Walter." Ko je sodnik pismo prečital, je naročil klerku, da obtožnico proti Walterju črta.

Nemški propagandni minister Josef Goebbels je poznan kot bahar in lažnivec prve vrste, kateremu nobena trditve ni predebela. Nedavno pa je prekosil vse svoje rekorde, ko je svečano izjavil, da bi svet lahko izhajal brez katerega koli drugega naroda, samo ne brez Nemcev. Saj res, kdo bi pa začeljal vojne, če ne bi bilo Nemcev na svetu!

Prebivalstvo Zedinjenih držav je na splošno optimistično in v mnogih ozirih naravnost lahkomišlno. Kljub temu dežela brez posebne škode preboli vse krize in se izkoplje iz največjih nepravil. Na to je mislil nedavno umrl canadski profesor, pisatelj in humorist Stephen Leacock, ki se je pri neki priliki izrazil: "Bog varuje pijance, bedake in Zedinjene države."

Uredniška miza ima popolnoma zgrešeno ime, ker je najbolj neurejena reč na svetu. Najprej je tu kup revij in listov, ki čakajo, da jih urednik bolj ali manj pozorno pregleda, kadar mu čas dopušta. Včasih ta kup raste ves teden in je pozvan k raporfurju v soboto popoldne. Ko se torba pismonoše enkrat ali dvakrat na dan izkašlja na uredniško mizo, se pismonoša oddahne, urednik pa vzdihne. Potem se začne sortiranje. Kar je pošte od glavnih uradnikov, društev in članov

spada v razred 1-A za takojšno

indukcijo. Pri tem ni težka odločitev. Dosti težje pa je razporediti v prave razrede pošto, ki prihaja iz raznih vladnih, polvladnih, državnih, mestnih, okrajnih, dobrodelnih, političnih, verskih, unijskih, časnikarskih, znanstvenih in najrazličnejših drugih organizacij in uradov. Človek ne bi verjel, če ne bi videl, da je v tej deželi toliko uradov in organizacij in toliko papirja. Vmes se mešajo pamfleti, reklamne tiskovine in celo brzojavke. Dober del papirne poplave je po kratkem pregledu klasificiran za razred 4-F, ki najde svoje taborišče v uredniškem košu. Težja je klasifikacija literature, ki spada v vmesne razrede, namreč med 1-A in 4-F. Ta vmesna literatura se odlaga na poseben kup za poznejši natančnejši pregled, kaj se v razmerah more upoštevati ali porabiti. Tudi ta kup raste kot nakvašeno testo in potrpešljivo čaka indukcije ali častnega odpusta.

Med temi bolj ali manj določenimi odredi se mešajo od tisti gradiva, poslani iz tiskarne v svrhu korektur, pivniki, pečatniki, pepelniki, tintniki, vzgalice, klišiji, pepel od cigar in svinčniki. Da, svinčniki, to vam je svojat! V nominalni pripravljenoj jih je na mizi vsaj en ducat, črnih, modrih in rdečih, toda, kadar jih iščeš, ni nobenega na izpregled. Prevrtaš papirje, knjige, časnike, pisma in pepelnike, toda svinčnika ne dotiplješ, kadar bi ga potreboval. Zgodi se, da si ga imel v roki, toda, ko si ga za trenutek odložiš, je izginil brez sledu, kompletno, definitivno in nepreklicno. Nobena reč ne povzroči toliko nerada na uredniški mizi kot svinčniki. Kadar bi jih potreboval dosledno izginejo kot leni delavci v tovarni; ko jih ne potrebuješ, pa povsem nepoklicani priležejo kot ščurki iz različnih skrivališč.

Na vsakih par mesece enkrat pograbi urednika sveta jeza in se loti urejevanja uredniške mize zares. Zaostala literatura, ki je bila odložena za morebitno porabo, nabirala prah in potrpešljivo čakala na avdijenco, je po večini postavljena v razred 4-F in izročena košu v nadaljnjo postopanje. Revije in časopisi so za nedoločeno čas obsojeni na parolo v drugi sobi. Drugi predmeti, ki si svojijo državljanstvo uredniške mize, so razvrščeni in postavljeni na pristojna mesta po saržah

in dostojanstvu. Uredniška miza je za nekaj minut ali morda celo za nekaj ur urejena kot se spodobi. Pa pride pismonoša in za tem še poplava papirnatih umotvorov iz tiskarne, in na uredniški mizi se spet razmahne revolucija nerada v vsej svoji gloriji.

Uredniki so različni, toda na en način sličejo ženskam, ki so samo dveh vrst: lepe in ne tako lepe. Uredniki pa so dobri in ne tako dobri. Ampak rad bi poznal urednika, ki bi znal uredniško mizo urediti in jo v redu obdržati. Če je kje kateri, zasluži častno medaljo in najlepši šopek pasjih vijolic.

A. J. T.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

progo, pet hčera in tri sinove, od katerih je eden pri vojaki. Rojen je bil v vasi Lipšnji, fara Grahov. V Barbertonu je živel nad 40 let in član ABZ je bil 39 let.

* Festival Jugoslovanskega odseka Vseslovanskega kongresa v New Yorku se bo vršil v nedeljo 23. aprila v hotelu Diplomat na Times Square, New York.

* Za urednika "Prosvete", glasila SNPJ, je bil izvoljen doseđanji pomožni urednik Anton Garden. Mesto glavnega urednika je bilo izpraznjeno vsled resignacije bivšega urednika Moleka.

NACRT ZA BALKANSKO FEDERACIJO

(Nadaljevanje s 1. strani)

podlaga. Glavni spor med Jugoslavijo in Bolgarijo je bil položaj Makedonije. Po mojem mnenju bi se ta problem najbolje rešil s tem, da bi dobila Makedonija popolno avtonomijo v federalni državi. To bi končalo spor med Jugoslavijo in Bolgarijo. Govorim seveda samo o slovanskem delu Makedonije. Grška Makedonija naravno pripada Grčiji in je del iste.

"Kar se tiče naših severnih mej, sodim, da se bo vprašanje tistih Slovencev, ki so bili pod italijansko vlado, in celotno vprašanje Istre, brez težko rešilo po vojni. Mi bomo garantirali pravice narodnostnih manjšin v naših mejah. Meja med Jugoslavijo in Italijo se mora določiti večinoma na podlagi zdravih ekonomskih pravic.

"Mesta ob obali Istre so po večini italijanska, toda zaledje je odločno slovansko in obe strani sta gospodarsko odvisni druga od druge. Faktično je Italija imela Istro zadnjih 25 let in je zatirala slovansko prebivalstvo. Mi verujemo v svobodno. Bilo bi zanimivo, če bi mi imeli Istro slično dolgo dobo, da bi se dognalo, katera vlada je boljša. V zvezi s tem naj bo omenjeno, da je italijanska manjšina že zdaj reprezentirana v našem lokalnem slovenskem koncilu.

"Po mojem mnenju je večji del Mihajlovičevih četnikov že likvidiran. Četniki so po večini Velikosrbi, ki podpirajo staro korumpirano vlado. Kar se tiče Mačkove hrvatske stranke, je s finga. Maček je pošten mož toda reakcionar.

"Za enkrat je naš edini vojni cilj zmaga. Bodočo ureditev dežele naj določi ljudstvo s svobodnim glasovanjem po vojni. Vprašanje, če naj bo Jugoslavija republika ali monarhija, naj odloči ljudstvo. Mi se ne borimo za komunizem. Naše geslo je: smrt fašizmu in svobodno ljudstvo! Komunisti ne morejo vsiliti Jugoslaviji njihove volje ali doktrine. Mi bomo imeli neodvisno Jugoslavijo in prosto ljudstvo z vsemi demokratičnimi svobodničarji. Gotovo je, da bodo v deželi izvršene socialne reforme. Toda to se ne bo vršilo samo pri nas. Take reforme

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODSEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Snelcer 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa AFU Bldg., Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: Dr. P. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

NADZORNI ODSEK:

Predsednik: John Kums 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Malt Anzele Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4. nadzornik: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODSEK:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
Anton Zbašnik, tajnik AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kums 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1072 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec P. O. Box 237, Strabane, Pa.
2. porotnica: Rose Svetlich Ely, Minnesota
3. porotnik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane obeh oddelkov nagrade, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novepridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$250.00 zavarovalnine, \$2.00 nagrade; za razred "JE" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JF" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo nove člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze, grade so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih assessmen-

se bodo izvršile vespovsod in se izvršujejo.

"Sovjetska Unija je v soglasju z Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo z ozirom na Jugoslavijo. Skorajšno priznanje partizanske vlade ni na vidiku. Za sedaj je naš status samo ta, da je maršal Tito priznan za enega zaveznikov vojaških poveljnikov."

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

vršijo ostri boji na raznih krajih dalmatinske obale za posest komunikacij. Zavezniške in partizanske jedinice so ujele ali topile devet sovražnih jadrnic, ki so dovažale potrebščine nemških otoških garnizijam. Vsi nemški napadi na Mrkonjičgrad v Bosni so bili odbiti. Ostri boji se vršijo med Bihačem in Kninom. V Srbiji se partizani borijo napram nemškim in bolgarskim četam v dolini reke Studenci. Mesto Jajce v Bosni so partizani ponovno okupirali. Po dvodnevnih bojih s partizani so nemške čete, s pomočjo težkega topništva in letal, zavezle Podravske Slatine v Sloveniji.

Zavezniški letalci so pretekli teden bombardirali nemško plovo ob dalmatinski obali. Dva nemška skunerja so zavezniški letalci potopili blizu Dubrovnika, šest nemških skunjerjev je bilo potopljenih ali poškodovanih blizu otoka Visa in en nemški parnik je bil potopljen blizu otoka Korčule.

Londonsko poročilo United Pressa, datirano 15. aprila, javlja, da so težki ameriški bombniki bombardirali železniško križišče Brod v Bosni, letališče in administracijska poslopja v Zagrebu, dalje Split, Niš in Beograd. Isto poročilo javlja, da so Nemci z nenadnim napadom skušali pregnati jugoslovanske partizane s Fruške gore, 30 milj severozapadno od Beograda, pa so bili odločno odbiti. Ostri boji so se vršili tudi med Mihajlovičevimi četniki in Titovimi tizani pri Plevlju v Srbiji.

PISMO AMERIKANCI

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Ljudje so bili ustvarjeni srečo vespovsod; tako John Philadelphiji kot Boris v Leningradu. Ako Rusi danes nenehno zrejo smrti v oči milijonov, je zato, ker imajo ljudstvo globoko zavest. Tudi srca in velike ideale.

"Vem, da se Američani kratkoprake, za kaj se Rusi borimo: ali samo za deželo, ali za zmago, ali za samo za nas, ali za slovensko dostojanstvo. Ako se želja bori za svoje lastne interese, se bori za sebe samo. Toda se bori za obrambo svojega rodu, ki se bori za svobodno sveta.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

FRATERNALISM GROWS IN AMERICA

During these war times it is especially significant to note that while our enemy does all in its power to destroy the very essence of brotherhood throughout the world, fraternal benefit organizations here continue to expand and further the work of fraternalism. We Americans have been very fortunate in not having to be a part of a battlefield. Our boys are fighting over there to keep our homes intact over here. We are able to carry on our daily work without the fear of daily air raids, daily bombings. Although our everyday life has undergone certain changes to meet war time conditions, we still carry on together, united to prevent our liberty from being trampled upon. We still have our basic American way of life which assures us of a free and democratic living.

Our way of life enables us to provide for our future. One of the best assurances for a better future is a benefit policy in the American Fraternal Union. Many of our friends, however, have yet to be introduced to the necessity of, and consolation in, having their families enrolled in a sound financial fraternal benefit society such as our Union.

We are at liberty to plan our insured futures. Why not take this splendid opportunity which is offered to everyone and carries with it a promise of help in time of illness or death? The American Fraternal Union has a plan which will fulfill every individual's needs. Its past record proves its stability and its ever-growing family of members predicts its successful future.

Our Union is truly all that its name implies — American in spirit — fraternal in practice — a Union which is the helping hand during the emergencies of life. If you are already a member of our Union, explain its benefits to your neighbors and friends. Help promote the work of fraternalism by enrolling new members! The AFU is a fraternal benefit society with a great past and a glorious future!

THOUGHT FOR THE DAY

Memory Gems

Kind hearts are gardens,
Kind thoughts are the roots,
Kind words are the blossoms,
Kind deeds are the fruits.

CAMPAIGN BULLETIN

Reported by Anton Zbasnik, Supreme Secretary

Since I sent in my last campaign bulletin, two more members qualified for the convention honor badges; they are Sister Vida Kumse of Lodge No. 6, AFU of Lorain, Ohio, wife of the president of the Supreme Board of Trustees, John Kumse, who also qualified already, and Sister Jennie Smith, wife of the agile secretary of Lodge No. 43, AFU of East Helena, Montana, Louis Smith. Each has 10 points to her credit.

To date, six contestants have qualified for the convention honor badge: the President of the Supreme Board of Trustees, John Kumse; the Sixth Supreme Vice-President, Mary Predovich; Mary Balint, secretary of Lodge No. 162; Joseph Prah, secretary of Lodge No. 55; and the afore-mentioned two members.

In regard to the greatest number of new members enrolled, John Kumse holds first place with 14 points to his credit, while Lodge No. 170 of Chicago, Ill., holds second place among the lodges, with 24 points to its credit.

To date 12 Supreme Officers are active in the campaign and I expect to hear from the other 10 in the near future, for we believe that there won't be any among them who will not do his duty.

Among 178 subordinate lodges, 60 of them are now active which is only a third; much less than we expected. I hope my next bulletin will be much better and more successful in this respect, for only with complete cooperation on the part of everyone will our present campaign be successful.

Cash Awards

The American Fraternal Union pays awards for newly-enrolled members in the following departments. They are as follows:
Awards are as follows for the Adult Department:
For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.
Awards for enrolling new juvenile members:
For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$250 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award; for Plan "JE" for \$250 insurance, \$1.50 award; for Plan "JE" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JE" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.
All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

News of Lodge No. 150, AFU

Chisholm, Minn. — The Easter holidays were rather quiet this year for almost every home had some empty chairs at the table. Our thoughts were with our sons, relatives and friends who were called in defense of our country to various battlefields. May the merciful fortune return them home soon, safe and healthy.

The weather during Easter was very nice here in Minnesota, the thermometer registered 48 degrees above zero which is something for this place during this time of year. We don't have dandelion greens here yet. Perhaps Sister Jurcic of Chicago would be so kind as to send some to us. I read in the Nova Doba, her article telling about the dandelions' arrival in Chicago and vicinity.

At the meeting of Lodge No. 150, AFU, which was held April 2nd, we discussed the suggestions of the Supreme Board as to the coming convention being held for four days. We came to the conclusion that we do not support this suggestion. Even the Supreme Board which meets semi-annually holds its meetings for two or three days. How can the convention, which meets only once every four years, do its work well, in four days? Especially this year our convention will have much work to do regarding paying the full death benefit of our deceased soldier-members. The suggestion of the Supreme Board with the view of saving expenses is in order, however, the savings could be made in other ways. For instance: we have six Supreme Vice-Presidents which could send their reports by mail to the convention and who would not have to attend the convention personally. By doing this the Union would be able to save some expense money. Our lodge, as I mentioned before, voted against the Supreme Board suggestion that the convention should convene for four days. At the last meeting we also elected a representative to the AFU Federation of Lodges of Minnesota which will meet May 7th at the city hall at Eveleth. All AFU lodges of Minnesota would do well to send their representatives to this meeting. It would also be advisable if this meeting would be attended by our Supreme Secretary if possible. Those lodges who are unable to send representatives to this federation meeting could send letters with suggestions of how to improve our by-laws; they may be sent to the secretary of the federation, John Lamuth or to the undersigned who is recording secretary.

Brother Louis Ambrozich, of whom I reported last time as being very ill, is still in the hospital at Chisholm. Previously he was at the hospital in Hibbing because there was no room here. He underwent a serious operation but he now tells me he feels so much better that he expects to go home soon. He is a good lodge worker and all of us who know him wish him a speedy recovery.

On Sunday, April 30th, a beautiful play "Z vero v vstaje" will be presented for the benefit of the fund to help our brothers and sisters in the old country. The play will be under the direction of our well-known national worker, Frank Tekal.

News of Lodge No. 11, AFU

Omaha, Neb. — During these times there is usually more bad news than good. I also have unhappy news to report from this community. Anton Schweiger, 76 years old, member of Lodge No. 11, AFU, passed away. The deceased was born in 1866 in Crnomlju, Yugoslavia and came to America in 1890. Surviving him are his widow, Katherine Schweiger and a brother, Joseph Schweiger. He was buried with Catholic rites on March 17th and was laid to rest in St. Mary's Cemetery. May his memory long live among us.

Two of our members accidentally broke their legs. They are Monika Ulrich and Rose Virant; the latter is the wife of our treasurer, Floyd Virant. We wish them both a speedy recovery.

Pvt. Anthony Okolish Writes From the South West Pacific

To all readers of the Nova Doba: A few months ago there appeared in our New Era paper, an article written by our distinguished chairman of the AFU Supreme Judiciary Committee, Anton Okolish. As in contrast to the beautiful conditions that were expressed therein, we have composed a poem that truly describes the conditions we, as soldiers, endure.

The following poem was composed by Pvt. George Furman and revised by Pvt. A. L. Okolish:

This is the land of stern command
The land of fear and dread,
Where prayers are unheard
Hopes deferred;
Land of the living dead.

This is the spot, men love not
Where friendship is unknown,
Where the man who is brave
Is in a tent with a knave
As in a dungeon; the Army's own

Some there are, who look afar
To wife or sweetheart, true
And know the bliss of her sweet kiss
Who waits the long years through.

Some there are, who look afar
And see no hope ahead,
Just the task of a slave
And a soldier's grave
In the land of the living dead.

SEQUEL

Ah! This terrible, torrid jungle,
Where fuzies wear no clothes,
Just fish and play in the shade of
the day
While I toil with my woes.

Out in this torrid jungle
Where the mites and lizards play,
One never sees the sun shine
Yet sweats from day to day.

These are paradise islands
For the fuzie and his band,
Why—let the fuzies have it
Why fight for such a land?

I'll be seeing you all again.

Pvt. Anthony Okolish
ASN 35397720
24th Med. Bn. Co. A.
APO #24 c/o Postmaster
San Francisco, Cal.

The most popular subject of feminine chatter
Today, it safely may be noted,
Is usually some private matter.
That is, unless he's been promoted.

We know, therefore that it will be well presented. A quartet from Ely will also present several beautiful Slovene songs. The songs of this quartet bring much joy to all who hear them. Therefore, I hope to see you at the play on April 30th.

Frances Lukanich, Member
Lodge No. 150, AFU
Chisholm, Minn.

News of Lodge No. 11, AFU

Omaha, Neb. — During these times there is usually more bad news than good. I also have unhappy news to report from this community. Anton Schweiger, 76 years old, member of Lodge No. 11, AFU, passed away. The deceased was born in 1866 in Crnomlju, Yugoslavia and came to America in 1890. Surviving him are his widow, Katherine Schweiger and a brother, Joseph Schweiger. He was buried with Catholic rites on March 17th and was laid to rest in St. Mary's Cemetery. May his memory long live among us.

Two of our members accidentally broke their legs. They are Monika Ulrich and Rose Virant; the latter is the wife of our treasurer, Floyd Virant. We wish them both a speedy recovery.

Members are asked to take more interest in our lodge meetings in the future. Most of the time only the board of officers attend our meetings. This shows there is not much interest on the part of our members in their lodge. In August of this year our AFU convention will be held. That is why it is advisable that members discuss now as to how our present by-laws can be improved. The greater number of members attending our meetings, the more suggestions we can expect. Therefore, brothers and sisters, attend the meetings if at all possible.

John Urek, Sec'y
Lodge No. 11, AFU
Omaha, Neb.

Penna. Federation of AFU Lodges to Meet April 30th

Pittsburgh, Pa. — Notice from the office of the AFU Federation of Lodges of Western Pennsylvania: AFU lodges of Western Pennsylvania are hereby notified that the next federation meeting will be held Sunday, April 30, 1944 at the Polish Hall in Export, Pa. The meeting is scheduled to convene at 2 p. m. At this time we shall discuss the by-laws and how they may be improved as well as other affairs pertaining to the benefit of our organization. All lodges are invited to send their respective representatives to this important meeting.

For the AFU Federation of Lodges of Western Pennsylvania:

John Simoncic, Sec'y
NEW RATION?

A Naval Supply Base in North Africa. — Some curiosity and also some momentary alarm, was aroused here when an Arab was seen sitting on a log near headquarters munching what looked like a stick of candy. Out of curiosity a guard strolled over and discovered that the "candy" was a stick of dynamite. The guard called other GIs into conference with the result that one joker quickly scrawled a sign and hung it over the Arab's head. It bore the one word "Fragile." Without incident the Arab finished the tidbit and strolled off. The guards discussed the possibility of suggesting a new emergency ration to the post quartermaster. — Army Times.

OUT ENUMCLAW WAY

By Mary G. Balint

Congratulations to Brother John Kumse for being the first to make the "home run" in the current membership campaign. His "threat" to the Supreme Secretary that he plans to further "annoy" the head office by pouring in more new applications, sounded off a challenge. And Enumclaw is going to take you up on that challenge, Bro. Kumse!!!

Reading between the lines, we take it Bro. Kumse is very determined to capture the first prize. We agree that his confidence in his ability to do so is very well founded, but as far as we know there will be at least one obstacle in his path. Enumclaw! We intend to give you a "neck 'n neck" run for your money, Bro. Kumse, and who among us can foretell but what a photo finish may reveal some very surprising results!

Now that you have been given an insight into the national line-up, (h-m-m) pardon us if we concern ourselves with a little prompting on our local front. Here in Washington State, AFU lodges are located in Tacoma, Black Diamond, Renton, Roslyn, Cle Elum and Enumclaw. As you know, Lodge No. 162 of Enumclaw holds the distinction of being the first subordinate lodge to acquire the necessary credits for special convention honors.

Now here is the question. Which one of our Washington lodges will be next to receive the honors? Will it be Roslyn lodge and Ivka Segota or perhaps her active daughter, Agnes? Or will it be its president, George Smoyver? Then how about the Renton lodge and its secretary Mary Gorjup or Mary Prasnigar of Black Diamond? We would like to see Cle Elum and the Raymond Kladniks in the thick of it. And of course we're not forgetting Tacoma. With the Tacoma lodge we always think of George Porenta. Will our good Brother Porenta be the one or will the first honors of that lodge go to its secretary?

Our Supreme Board expects to award the special convention badge to every delegate to the forthcoming convention. Certainly, there won't be a Washington delegate that will be an exception to that rule!

For the delegates which will represent the Washington lodge which enrolls the most new members, Enumclaw AFU's are planning a nice surprise!

This is an added incentive, to add a little zest to the campaign locally. So get in the saddle and ride 'em high!

By a strange quirk of fate, your scribe missed seeing George Smoyver and several other friends of Roslyn, who called at our home two weeks ago. They took a dead-end road and had we stopped as one member of our group suggested, the meeting would have been consummated. As was, was continued on our merry way and so we just passed each other up as I later learned, very much to my regret.

I would like to add to all the compliments Tommy Turk has received on his column. I enjoy it very much and I hope he will continue with it for a long time. I also hope he is aspiring to become a delegate to the AFU convention.

I imagine our Capital Correspondent, Florence Startz, enjoyed the change from warm and sunny Washington to cold and snowy Ely. I hope your vacation was a very delightful one, Florence.

Cousin Lottie Petchnick writes from Los Angeles that she is "having a wonderful time," vacationing in sunny California. Hurry back and give us a hand in our membership drive.

Mr. and Mrs. George Potocnik are being congratulated on the arrival of a newcomer to their home—their first—a girl—named Georgianna Mary. I hope that very soon Georgianna will be in order for congratulations on her good judgment of joining up with all of our good AFU folks.

In Seattle, John Evich, for six years King County's deputy prosecutor, was named justice of the peace to succeed the late Charles-E. Claypool. Speculation was immediately started among political observers as to whether Evich will be named judge of the municipal traffic court, an appointment which Mayor Devin has held in obedience pending the appointment of Claypool's successor.

John is the son of a Croatian father and a Slovenian mother. Our heartiest congratulations on your promotions, John!

And now, 'bye to everyone.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St. Denver, 16, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapene 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Snelor 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champ Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec P. O. Box 237, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

"Goon-Gun" Is New Juvenile Voices American Weapon

ELY REVIEW

By Margaret Startz

Washington. — It has the general appearance of a stovepipe supported by a T-square—but it packs the punch of light artillery and can lob a score of 24-pound projectiles as far as two and a half miles in 60 seconds, with deadly effect. It is officially designated the 4.2 mortar but to the troops who use it, it is the "goon gun."

The weapon made its battle debut on July 10, 1943, when it was employed as a smoke and high explosive projector to support the initial assault on Sicily, the War Department announced this week in revealing hitherto restricted information about the 4.2 mortar. Since then, it has earned the admiration of American forces and the fear of the enemy on European and Pacific war-fronts.

Speedy Firing

Trained crews operating the 4.2 mortar, unique among mortar weapons in that it has a rifled barrel, have gotten six shells in the air before the first landed, evidence of the speed with which it can be fired. Proof of its accuracy was given by one mortar unit of the Fifth Army front in Italy which dropped a round from a "goon gun" into the open turret of a German tank.

Operated by Chemical Warfare Service personnel, the mortar was originally developed by CWS in 1924, and has emerged in the war as an effective support weapon for Army Ground Force troops.

Easily Moved

Of principal importance in the kind of mountain and jungle warfare that American troops have been waging is the mobility of the "goon gun." Its total weight is less than 300 pounds, and its barrel base-plate and standard can be separated for greater ease of handling. Dismantled, it can be carried by its own crew over terrain where heavier artillery cannot be taken. Intact, it is easily hauled behind a jeep, or carried on trucks and hand-carts.

The 4.2 mortar has proved particularly valuable in supporting Army Rangers operations. In beachhead landings since Sicily, the guns have gone ashore with the first waves of troops, furnishing immediate and highly mobile support against tanks and enemy counterattacks before it was possible to land and install heavy field pieces.

—Army Times

Save your gas and help cook Tojo's goose!

A Conscientious Slovene Woman

By Janko N. Rogelj

In the year of 1896, a 13-year-old daughter of John Lebar of Forest City came to live with her father. She was born in the village of Skoecjan at Domžalah, Gorenjsko. As a child she led a hard life in the place of her birth. There wasn't much bread at home and they baked about once a month. She was more often hungry than not.

For 13 years she lived in her birthplace and although the land of her birth did not have enough food, she has not forgotten it. She has in her memory the people there who are poor, suffering and in need of help. Her heart is full of pity for her own, especially her brothers and sisters across the ocean.

About 48 years have passed since this young Slovene woman came to America. However, all these long years have not killed her thoughts and good will toward the land of her birth. She is today a conscientious Slovene woman in America who loves America but has not forgotten those who remained in the old country.

When she was 17 years old she moved to Montana. Since 1900 she lives in Klein, Montana where she has made her home with her husband.

And who is this Slovene woman? I shall gladly tell you. She is Mrs. Katherine Penica, long-time secretary of Lodge No. 88, AFU in Roundup, Montana.

Yes, the membership of the AFU knows Sister Penica very well from her articles in the official organ. We also know her by her activities in every membership campaign. We know her too, as a delegate to the regular and juvenile conventions of the AFU. She works hard to bring success to our organization.

When her birthplace fell into the hands of the unmerciful occupiers, three years ago, she read of these events happening in the old country. When the Slovene Section of the Yugoslav Relief Committee was organized, she was among the first to write to me to tell me that she will do her best to help all she can. She did not forget her promise. She went from house to house, from com-

munity to community, explaining and asking help for our brothers and sisters in the old country. For 14 months she collected donations, taking all anyone wished to donate. She softened hard hearts and thanked them for their contributions. She was a good Samaritan, who with her good will, sacrifice and interest healed the wounds of those who today are bleeding in our beautiful Slovene homeland.

The fruit of her first labor was a check for \$226.67 which she collected from goodhearted people. Where is there any other Slovene woman in America who would collect such a large sum under these conditions for the suffering peoples of our homeland? All thanks to her in the name of all the suffering people in the old country.

Not so long ago you read her article in which she told how she and her lady friend went from house to house collecting contributions for the Slovene American National Council and the Yugoslav Relief Fund. I shall not repeat her article but I will tell you that I received from her a postal money order for \$250.00, half of which was for our defense action and half for relief action. All together she has sent me \$476.76, almost \$500.00.

Sister Katherine Penica should serve as an example to women in our Slovene communities. If our Slovene American group would have more of such conscientious women then it would not be hard to collect donations for our suffering people in the old country. However, this it not so and that is why we are so slow and unorganized, that is why we still have among us, people who ridicule such collectors who ask for help in the name of mercy.

Sister Penica has another conscientious follower in New Jersey, who as "anonymous" has donated \$500.00 to the relief fund. Both of them have contributed almost \$1,000; one collected it and the other gave it from her own pocket.

All honor and gratitude to both!

When our Slovenia will be rescued from her many years of criminal brutality and suffering, the women in the old country will ask what the Slovene American women had done for them. Then we will be able to tell the women in our old homeland what their sister in America had done for them.

Said the German to the Swiss: "Why do you have an admiral? You have no navy, no ports, no coast-line."

"Well," replied the Swiss, "in Germany you have a minister of justice, don't you?"

INSIDE THE AXIS

Himmler Said to Be Setting Up Balkan Gestapo

According to the Stockholm newspaper Svenska Dagbladet, Nazi Minister of the Interior Heinrich Himmler has visited Budapest to set up a "completely new Gestapo corps for Southeastern Europe" to combat anticipated "general disturbance attempts" in the Balkans.

"It is said," the paper reported, "that he (Himmler) will use only Nazis and 'faithful Germans' for the organization, which will be used to provide security for the German generals behind the front, a primary condition for the successful defense of the Carpathian-Danube line."

The Svenska Dagbladet said the Nazis had become increasingly disturbed because of the "increased activities" of Tito (Marshal Josip Broz) and his Yugoslav "Army of Liberation."

"It is now known," the paper said, "that Tito had contact several weeks ago with the opposition elements in Hungary, Rumania, and Bulgaria. After the Germans' repeatedly unsuccessful attempts to destroy Tito's 'Army of Liberation,' the Balkan countries are convinced that Tito is unassailable."

Glass Jewels

Produced in Quantities for Use in Instruments

Tiny sapphires threatened to hold up production of instruments at the beginning of the war. An absolutely essential part of our vast airplane program, millions of electrical instruments awaited a substitute for the jewels formerly supplied from factories of Switzerland, blockaded by the Axis. According to Westinghouse engineers, a way has been found to make these vital instrument jewels of glass. At first they were made slowly, by hand, one at a time. At best, a worker could make about 1200 a day, of which many were imperfect.

Now they are turned out by automatic machines at the rate of 3500 per day. Not only that, but one operator can tend two machines that produce almost no poor jewels. This glass-jewel development wiped out a threatened war-production bottleneck and produced a better

Size and Scope of AAF Revealed For First Time

Fort Worth, Tex. — The scope, complexity and volume of individual training required to produce the manpower for the world's greatest air force now numbering in excess of 2,300,000 officers and enlisted men were revealed here when the AAF Training Command made public for the first time statistics on nearly five years of AAF training.

It was an unusual announcement—the first of its kind authorized by the War Department since Pearl Harbor. It involved the publication of facts and figures which had heretofore been treated as "confidential."

The figures show that 100,799 pilots, 20,086 bombardiers, 18,805 navigators, 107,218 aerial flexible gunners, and 555,891 ground and air combat crew technicians have been graduated from the Training Command's nationwide network of flying and technical schools from Jan. 1, 1939, to Nov. 30, 1943.

Colossal Mission

The totals reflect clearly the colossal, complex mission of the Training Command which is charged with the responsibility of training, as individuals, all AAF personnel, including pilots, bombardiers, navigators, gunners, and 65 different categories of technicians.

With the exception of 3491 glider pilots, 2348 liaison pilots, and 444 women pilots, most of the 100,799 pilots are qualified either as fighter or bomber combat fliers.

The figure of 555,891 technicians represents only the number graduated from basic courses. It, therefore, does not show the total number of technicians produced nor does it give a true picture of the extensive technical training given. It includes 240,360 airplane mechanics, 100,339 radio operator mechanics, 70,166 armorers, 46,052 clerks, and 98,974 specialists lumped together under the heading of "miscellaneous." This latter group covers about 25 different categories, including among others, sheet metal workers, parachute riggers and repairmen, welders, instrument men, Link trainer operators, cryptographers, photographers and photo technicians, tire rebuilders, and special purpose motor vehicle maintenance men.

—Army Times

A termite's nightmare: "I dreamt I dwelt in marble halls."

product. For many types of instruments, engineers now prefer the jewels of glass to those of sapphire.

—Scientific American

Need Victory Garden Tools?

To help Victory gardeners make a success of their 1944 gardens (two million more of them are needed this year), WPB has removed all its reference rating requirements for the purchase of atomizing hand sprayers, hand dusters, wheel-type hand cultivators and hand plows. Thus if any of these are needed for working your garden, you can just go and buy one with no fuss and bother.

Moving to Another Town?

If you're planning on moving to another part of the country and are worried about getting your household goods transported, take heart! ODT recognizes the difficulties many families have been encountering and has issued some new regulations for over-the-road motor carriers to help them handle household goods more efficiently and more quickly. ODT estimates that the movement of household goods over the-road is nearly double what it was in peace-time.

Plan Ceiling Prices on Vegetables:

Plans are being made by OPA for community ceiling prices for more fresh fruits and vegetables. Very soon there will be specific retail ceilings all over the country on string beans, green peas, cucumbers, spinach, carrots, onions, potatoes, cabbage, lettuce, apples, banana table grapes and citrus fruit. Later on, says OPA, similar ceiling prices will be put on tomatoes, celery, cauliflower, lima beans and asparagus, and by the time fruit harvest is around, more fruits will also be added to the list.

Gas Heater Repair Charges Increased:

You may have to pay a little more to have your gas water heater repaired, if it gets out of order now. OPA is allowing an increase in repair and maintenance charges for such heaters.

More Bedsprings:

WPB has granted permission to increase production of box springs and mattresses and innerpring pillows, however, is prohibited.

More Cast-Iron Kitchenware:

If you go for that sturdy cast-iron kitchenware, you should be able to augment your supply, at least in a variety of sizes you own. WPB has removed some of its restrictions on cast-iron ware with the result that there is no longer any limitations on the number of sets of skillets, griddles, Dutch ovens, muffin pans or corn bread-stick pans. These, along with cast-iron and flat-iron are the only permitted types of household cast-iron kitchenware.

Credit Rating Preferred:

Supercilious Suiter: "I'm saving for your daughter's education would remind you that I'm a possessor of an old and famous name."

Unimpressed Father: "and would you be good enough to inform me at what time will be honored, and how much?"

They Were in the Attack—Are You Backing Them Up With War Bonds?

John B. Ohe, 26, of Cincinnati, Ohio, a Motor Machinist 2nd Cl., was wounded during the invasion of Sicily. Doctors found 115 pieces of shrapnel when they operated. A brother is a prisoner in Germany. Both are buying War Bonds.

Walter Feirtag, 20, of New York, was also wounded during the invasion of Sicily. He was in seven hospitals in Africa before being returned to the hospital at St. Albans. A brother, his mother and himself buy War Bonds regularly. Do you?

A strafing German pilot wounded Lt. (jg) Hinton E. Kinney, 31, of Carrollton, Ga., during the Sicilian invasion, one bullet going through his right knee. He has just bought a \$1,000 War Bond. Are you buying your share of War Bonds?

Voight W. Baker, 30, of Detroit, Mich., is a Seabee. The ship he was on was torpedoed. His wife, brother and dad all work in the same defense plant in Detroit and buy War Bonds regularly. Baker owns \$1,600 worth. Are you buying your share of War Bonds?

Fire Controlman 3rd Class William C. Wenzel, 18, of Massillon, Ohio, a member of a destroyer's crew, was wounded at Bizerte in the Tunisian campaign. He received shrapnel wounds in both legs. The War Bonds you buy assure him the best hospital care.

Is This a Good Investment

(Specially prepared for Fraternal Societies by Louis Lancaster, OPA, Washington, D. C.)

Chester Bowiers, OPA Administrator, in a recent talk said that the cost of operating OPA this year is 155 million dollars, which is \$1.14 for every person in the nation.

He pointed out a few of the things this \$1.14 buys for you. It will pay for the services of 34,000 clerks in all the local Boards all over the country. Also the salaries of the supervisors of the 8 Regional and 93 District offices in the United States proper, plus our paid personnel in our OPA offices in Alaska, Hawaii, Puerto Rico, the Virgin Islands and the Canal Zone.

Your \$1.14 will also pay for our staff here in the Washington office, and for our 2,000 hard-working investigators who are working day and night to free the country of chiseling black marketeers. It will pay for the printing of ration books and questionnaires and for the production of the new ration tokens which you are now getting as small change for your food rationing coupons.

Your money will pay all the expenses for the rationing of gasoline to keep our 23 million passenger cars running and all our tens of thousands of tractors producing food; for the rationing of fuel oil so that our scarce supplies can be divided fairly among our 20 million lives who depend on oil or kerosene for warmth; and for the rationing of food and other scarce articles to assure all of you your fair share.

It will pay for rent control in areas embracing some 90 million people to protect them from rent-gouging and skyrocketing rentals. It will pay for the Price Control program which controls the prices of hundreds of thousands of products and services 2 million business establishments throughout the United States; for the ration banking system which handles the ration coupons after you give them to your gasoline station or to your local merchant.

This 155 million dollar budget would never have paid for all these services if it hadn't been for the OPA system of volunteers. We have been able to do this job only because of the untiring efforts of some 200,000 American citizens who are serving as volunteers on your local Ration Boards.

For over 2 years these volunteers have given generously of their time and energy in order to help you. They are your friends and neighbors. They, by their faithful service, are one of the principal reasons why today you are still getting your share of scarce goods at a fair price.

We are the only country in which volunteers are used to carry out rationing and price control on a broad scale. By so doing, many millions of dol-

lars have been saved for all of us as taxpayers. But more than that, our OPA volunteer system has also kept these wartime controls the kind of democratic, community process that America was founded on and for which we fight today. It is the kind of service which no amount of money could buy.

All of this vast wartime price control, rent control, and rationing service costs you a dollar and fourteen cents a year each. Now let's see what these OPA programs have saved you. Let's take your cost of living first.

After comparing prices increases in this war with the last war, our Research Division estimates that without price control you would have already spent in the stores 22 billion dollars more than you have for civilian goods and services. That saving alone amounts to \$169 for each of us—just through 1943. And that figure is growing every month. Thanks to this price control, the Department of Labor tells us that the cost of living of the average American family in the average community today is exactly the same as it was in April, 12 months ago.

By the same comparison of industrial prices in the two wars, you have saved 67 billion dollars as taxpayers—since that is the additional amount it would have cost your Government for building our vast military effort. This figure is also just to the end of 1943.

We'll all be glad when we can discard all wartime regulations; when we can once again drive up to a filling station and say, "Fill 'er up, Joe," and get a tankful of gas; when we can buy a steak any time the family budget can afford one without ration stamps to limit us. Nobody will be happier to return to such "good old days" than all of us OPA people. Many of us here in the National Office are living away from our families. We'll be glad when the time comes to get back home. Your local Board members and volunteers will be glad to get back in concentrating on their own businesses and families. But right now, in the most critical year of the entire war, we've got a job to do—the job of protecting you from higher prices and unfair hoarding of our scarce goods which would certainly be the result if it weren't for our rationing program.

In handling this job which has been assigned to us, we have all learned more about our Government. We know that democracy is an empty word unless it truly means "the greatest good for the greatest number." It is your Government's solemn responsibility to protect that principle in your interest. That we are determined to do in the administration of your rationing and your rent control and your price control programs.

When the fighting and bloodshed is finally behind us when

KOK-SAGYZ - RUBBER-YIELDING PLANT

By S. Fling

After the establishment of the Soviet State, the new Soviet industry, set squarely on the rails of a planned national economy, rapidly got under way and soon began to forge full steam ahead. One consequence of this was that the demand for rubber increased by leaps and bounds. Rubber was required by the chemical industry and by the electrical, automobile and aircraft industries. The more up-to-date the factories became, the greater was their demand for rubber.

Owing to its peculiar qualities, rubber was considered as being absolutely irreplaceable. In Russia there were neither rubber trees nor factories producing synthetic rubber, and the commodity had to be imported. The price of rubber was constantly rising.

The Soviet Government announced an All-Union competition for the best method of achieving the industrial production of synthetic rubber. Winner of the competition was Professor Lebedev, who devised a method for producing synthetic rubber from spirits.

Things were not allowed to rest here, however, and the search for a more satisfactory solution to the problem went on. Potatoes, the raw material used by Lebedev, were far too valuable, and so the production of rubber from limestone was begun. The Soviet Union became one of the world's largest manufacturers of synthetic rubber.

But the rubber problem was not yet settled. Natural rubber was still required for the manufacture of quite a number of things. Apart from this, synthetic rubber is several times more expensive than natural rubber.

At last the solution was found. Quite unexpectedly a simple weed was discovered which might replace the exotic rubber tree. . . . When I showed a root of kok-sagyz to a friend of mine, he took it doubtfully in his hand, sniffed at it, laughed and said: "Well, I can't see anything wonderful about this. It smells a bit like old galoshes. Nothing very interesting about it, as far as I can see."

This is what many people say when they are faced with an unusual phenomenon. And kok-sagyz is a very unusual phenomenon. It is a plant strangely like an ordinary dandelion and, in fact, a close relation of that plant. During the past 10 years in history of this plant has been closely interwoven with the destiny of many millions of Soviet people, and in the present war it is playing a role of no small importance.

How can one remain indifferent to our ration books become quaint curios to smile over—I think the dollar and fourteen cents it cost you for OPA wartime rationing, rent and price control will look like a pretty good investment.

ent to a story written by life itself?

Rubber Hunters

In the 30's of this century, when the problem of industrial independence was in the forefront of the order of the day, the guaranteeing of a home supply of rubber for the Soviet Union became a vital question.

At that time, about 14 years ago, "rubber hunters" made their appearance in the steppes of Kazakhstan, in the mountains of the Caucasus and in the desert regions of Kirghizia, scrutinizing every "suspected" piece of ground, where there was any hope of finding rubber-yielding plants. During these years more than 1,000 varieties of plants were studied.

Rubber had become a sort of noble sport for many people. The search for it was engaged in mainly by amateurs.

The scientists, for their part, believed almost without exception in the dogma that plants having a high rubber content, such as, for example, the rubber tree (hevea), could grow exclusively in the sub-tropic zone. They considered that the natural conditions obtaining in the Soviet Union were such that any attempt at finding or acclimatizing such a plant was doomed to failure from the outset.

It turned out to be the dilettantes and dreamers, however, who were right. As early as 1929 the assistant manager of Kara-Chokat Station in Kazakhstan and an assistant surgeon, Karys, in Aberbaidjan, discovered hondrilla. In the same year, Zaretsky, a worker from the Rubber trust, found a plant called tau-sagyz ("chewing-grass") in the Kara-Tau mountains.

The gulf was bridged. It was now necessary to find a plant with a high rubber content which answered to the requirements of industry.

In July, 1931, six young people occupied a carriage on the Moscow-Frunze express. Their sportsman-like physique and capacious rucksacks might have led one to suppose that they were tourists or mountaineers. The documents they carried, however, stamped them as something different. The senior of the six passengers was only too willing to display, whenever he got an opportunity, a certificate to the effect that this was a scientific research expedition on its way to central Tien-Shan. These were rubber prospectors.

Bukhanevich, the leader of the expedition, was twenty-two years old. By trade he was a worker in a Moscow aniline factory. True, he had distinguished himself there as an accurate, painstaking and conscientious worker, but none of his comrades ever suspected that he had in him the makings of a research worker and explorer.

For some time people had noticed that Bukhanevich was in the habit of disappearing in-

to the library immediately after work, and sitting there for hours on end. Bukhanevich read according to a definite plan: geology, geography and botany. In addition to this he attended the lectures at the Rubber Institute. All this had a mysterious flavor, particularly as Bukhanevich began at the same time practising sports and outdoor activities. Horseback riding and long hikes took up all his time on days off.

Beseda o Osvobodilni fronti

(Nadaljevanje)

Osvobodilna fronta, kakor je nastala, je bila zamiselno in nazorsko zelo pisana družba, nadijo je vso prešinjala osvobodilna volja. V ta ideološko tako pisani sestav je mogla samo komunistična partija s svojo ostro začrtano, na sociološki znanost temelječo, napredno politično miselnostjo vnesti jasno enotnost. Njena miselnost je v narodnostnem pogledu najbolj svobodoljubna in revolucionarna. Primer Sovjetske zveze, o kateri je ameriški državnik Hariman dejal, da je vzorno rešila vprašanje sožitja tolikih narodov, nam je to nazorno dokazal. Sovjetsko dejstvo je meščanstvu in izobraženstvu odprlo oči, proletariat pa je ravno tako pridobilo za narodno osvobodilni boj, ga zaposlilo z narodnostnimi težnjami ter vzbudilo v njem zaupanje do naše novega nacionalizma, čeprav je bil nacionalizem vsedotle, vedno samo eno izmed sredstev vladajočih v razrednem boju zoper delovne množice.

A vloga komunistične partije med nami ni bila samo potranje politična, temveč je imela tudi zunanji politični pomen. Komunistična partija Slovenije je stranka z enakim programom, kakor ga ima vladajoča stranka v Sovjetski zvezi. Naravno je, da je njeno delo med nami vzbudilo v vladajoči stranki v SSSR in s tem tudi v državnem vodstvu Sovjetske zveže posebno pozornost. In kaj pomeni za nas naklonjenost in celo zanimanje največje vojaške velesile, ki skoraj že dve leti skoraj sama nosi breme velikega spopada med osjo in zavezniki, čutimo že danes po zanimanju in priznanju vsega sveta, a še vse drugače bomo to naklonjenost čutili, o tem smo trdno prepričani, pri mirovnih pogajanjih, pri katerih se bo naša narodna usoda urejevala za dolgo, dolgo bodočnost.

Poleg sedanjosti pa je treba naposled pri presojanju deleža Komunistične partije v našem osvobodilnem boju upoštevati tudi bodočnost. Predsednik čehoslovaške vlade dr. Beneš je lansko leto dejal po Londonškem radiju, da bodo Evropo po tej vojni pretresale socialne revolucije, v primeri s katerimi so bile revolucije po prvi svetovni vojni prave malenkosti. Kdor gleda malo dalje, bo sprevidel, da morajo imeti tako strahoviti dogodki, kakor je sedanja vojna, mogočen vpliv na vso socialno zgradbo evropske družbe. Kdo naj slovenski narod v tej bodoči nevihti privede do zaželjenega cilja? Zakaj slovenski narod bo moral svojo svobodo aveljaviti in graditi sredi evropskega pretresa, kar bo mogel

storiti le, če bo mogel tudi za bodoče čase ohraniti skupnost, ki je pod vodstvom Komunistične partije nastala v naši sedanji Osvobodilni fronti. Jaz, ki sam nisem partijec, to lahko mirno izrečem, ne da bi se bil kedaj odrekal samostojni politični presoji. Toda ravno ta mi za slovensko bodočnost zmeraj znova kaže samo tisto pot, ki jo svetuje in ubira komunistična partija. Naša prednja straža je, naša udarna četa v boju za svobodo. Z njeno ljudsko miselnostjo pa nam je dokončno zamajčena tudi resnično demokratična suverenost slovenskega naroda.

Tovariši in tovarišice! Vse, kar sem vam doslej govoril o Osvobodilni fronti, je njena logika, njena razumnost. Toda razumnost in logika še zdaleka nista celotna Osvobodilna fronta, zakaj Osvobodilna fronta ni samo program, marveč življenjska resničnost, življenjska polnost, je čustvo in kri, je trpljenje in navdušenje, je žrtvovanje in umiranje, je ustvarjanje, je zgodovina. Ko govoriš te glasne besede, tovariši in tovarišice, ni rad, da bi se zdajle v tej skupnosti do kraja zavodali vse velike resničnosti našega osvobodilnega boja, tega kar delamo in živimo. Primerjajmo svojo dobo in svojo nalogo z dobo in nalogami naše preteklosti. Tisoč tristo let živi ta narod nesvoboden in zatiran na tej čudoviti in nevarni zemlji. Tisoč tristo let živi pod pritiskom surove sile večjih narodov, razdrobljen in razdeljen na razne dežele pod raznimi gospodi. Pride svetovna vojna, in z njo rahlo upanje na osvoboditev. Toda v tej vojni smo se Slovenci morali boriti na strani zatiralec in za naše zatiralec, in mir nam je kajpada prinesel razočaranje. Ostali smo razdeljeni na štiri države. Naposled izbruhne druga, sedanja svetovna vojna. Zasveti nam z novo možnostjo novo upanje. Toda država, v kateri živi večina Slovencev in ki jo imamo za svojo narodno državo, se zruši pod prvimi udarci sovražne sile, razpade, sovražnik jo zasede in slovenski narod ostane praznih rok v šapah podivjanih fašističnih zveri.

Obupnejšega položaja si ni mogoče misliti. Tedaj se zgodi čudež. Mahoma se slovenski narod zave, da je sedanji vojni spopad nemara zadnja prilika za dosego svobode in združitve. Zave se svojega dostojanstva in tega, da si mora pomagati sam. Narod, ki je tisoč let prelivl kri za rasilne tujce, narod, ki se je zdel drugim in celo sam sebi rojen samo za hlapčevstvo, ta narod je v najslabših možnih okolnostih, praznih rok, zapuščen od svojega dotedanjega vodstva, raztrgan med tri do zob oborožene in načrtno podivjane fašizme, sklenil oborožen upor in boj zoper okupatorje, in da je čudež popolnejši, doseže v tem svojem uporu uspehe.

Italijanski časnikar je ta trasi podvig imenoval blazno junaštvo. Mi pa vemo, da v našem osvobodilnem boju ni nič blaznosti, marveč samo tista neagonoljiva moč, ki se rodi v velikih zgodovinskih trenutkih in v narodih, ki so zreli, prebujeni in odločeni ne zamuditi poslednje prilike za dosego svobode. Tako smo torej storili to "blazno" junaško dejanje in smo iz nič, dejansko iz nič, samo na zavesti ljudstva gradili, ustvarili svojo partizansko vojsko, prvič v zgodovini in so v najstrašnejšem trenutku našega narodnega življenja. Prva slovenska vojska po trinajstletih, naša vojska, ki se bori za nas, za našo usodo, za našo svobodo, razgledi ki se samo zaradi tega dejstva odpirajo pred nami so nadvse obetajoči. Osvobodili se bomo in dosegli kar želimo, zakaj s svojo odločitvijo pred dvema letoma smo se od enega najbrezpravnejših in

7 STEPS TO YOUR VICTORY GARDEN

Why don't you join the WAVES? You wouldn't be a deserter, it's noncombatant

With a picture of Marshall Tito prominently displayed on the steps of the Detroit, Mich. city hall, the Michigan South-Slavs gathered to send "warmest fraternal greetings" to Marshall Tito and they pledged President Roosevelt full support in the coming invasion.

Janko N. Rogelj:

Slovenska pomožna akcija

Vsem tistim, ki me vprašujejo pisмено ali ustmeno, zakaj zadnja dva meseca nisem pisal za slovensko sekcijo Jugoslovanskega pomožnega sklada, je moj odgovor sledeč:

Naša pomožna akcija je dobila pisмено prošnjo od The President's War Relief Control Board-a, ki nadzoruje vse vojne pomožne akcije v Ameriki, da naj od 18. januarja do 15. februarja 1944 ne apeliramo za denarne prispevke, ker takrat se je vršila kampanja za četrto vojno posojilo. Istotako je bila izražena želja, da naj storimo isto, ko se bo vršila kampanja ameriškega Rdečega križa, ki se je zaključila 31. marca.

Tega sem se držal, da sem bil v soglasju s preje omenjeno pisμένο prošnjo.

Glavni blagajnik Leo Jurjovec mi poroča, da so bili za mesec februar sledeči dohodki:

John Habyan, tajnik lokalnega odbora št. 31 je postal \$110.15; A. Cedilnik, blagajnik lokalnega odbora št. 34 je izročil \$75.00; Lessar Barber Shop, Eveleth, Minn., (št. 31), \$73.50; Glas Naroda naročniki, \$19.50; blagajnik lokalnega odbora št. 13, Jos. Garm, \$170.15; tajnik podružnice SANSa št. 44 Frank Praznik, \$21.70; tajnik Sansove podružnice št. 9, John Dolence, \$9.85; Joseph Durn, tajnik lokalnega odbora št. 35, Collinwood, Ohio, \$400.00; Emma Shinkus, blagajničarka lokalnega odbora št. 22, La Salle, Ill., \$200.00; in tajnik lokalnega odbora št. 33 John Vitez, \$27.50.

V mesecu marcu so prispevali sledeči:

Naročniki lista Glas Naroda, \$15.00; pevec Mr. Cukale je daroval od svojega koncerta, \$25.00; Louis Arko, blagajnik lokalnega odbora št. 48, Barberton, Ohio, \$110.00; (darovali so sledeči: Sl. S. društvo Domovina, \$20.00; nabrano na seji dr. Domovine, \$20.35; društvo sv. Jožefa št. 110 KSKJ, \$25.00; društva Srca Marije št. 111 KSKJ, \$25.00; in društvo sv. Martina št. 44 ABZ vsoto \$20.00); Anton Zornik, tajnik lokalnega odbora št. 40, Herminie, Pa., \$10.00; društvo št. 756 SNPJ, Newark, N. J., \$9.00; Nick Povše, blagajnik lokalnega odbora št. 12, Pittsburgh, Pa., \$20.50; Alexander Škerly, blagajnik lokalnega odbora št. 25 je poslal \$59.00; blagajnik lokalnega odbora št. 2, Cleveland, Ohio, Joseph Okorn je poslal ček za \$1000.00; John Vitez, blagajnik lokalnega odbora št. 29 je prispeval \$6.62; in Mrs. Agnes Justin, Valley, Washington, je poslala \$5.00.

Dne 1. aprila je bilo v blagajni JPO.SS skupno \$70,873.34. Vseh stroškov je imel odbor sedaj samo \$79.50.

Odbor za nabran denar kupuje vojne varčevalne bonde, katerih ima danes za vsoto \$67,345.94.

To je poročilo za dva meseca, v katerih nisimo apelirali za denarne prispevke.

Brat Louis Champa, blagajnik lokalnega odbora št. 6 JPO.SS, mi poroča, da so na Elyu, Minn., nabrali denarne prispevke od hiše do hiše, in sicer pod vodstvom sedanje tajnice Mrs. Frances Jenko. Poslal je glavnemu blagajniku že \$500.00, in nabiranje se vrši še kar naprej.

Mr. John Kershnik iz Burley, Ida., mi je poslal še februarja \$10.00. To je menda že njegov tretji ček. Tako je poslal vsoto \$7.00 Mr. Ignac Benkše iz De Pue, Ill. Mrs. Katherine Penica pa mi je poslala vsoto \$125.00 iz Klein, Montana.

Naša pomožna akcija gre svojo nemoteno pot naprej. Čas pa se približuje, ko bo potreba temeljito pospešiti naše delo, da bomo nabrali kaj več denarnih prispevkov. Konec vojne se bli-

ža, Slovenija bo kmalu osvobodjena, in takrat bo potreba takojšnje pomoči za vse one hrabre slovenske borce: Očete, matere, fante, dekleta, otroke in starce, ki vsak po svoje branijo svojo sveto slovensko zemljo pred sovražnikom.

Nad Slovenijo brnijo sedaj tudi ameriški zrakoplovi-osvoboditelji, brnijo veselo in upajočo melodijo bližajoče se svobode in rešitve. Prihajajo od tam, kjer se rdečijo škrlatno-rdeče večerne zarje, a od kristalno rumenih jutranjih zarj žare svetlika žarek slovanskega bratoljubja. Nova in združena Slovenija vstaja iz tisočletnega robstva in trpljenja, iz triletnega boja in umiranja. To je naša krvaveča rodna gruda, kate-re del smo tudi mi ameriški Slovenci.

Kaj imamo, da lahko damo v tako velikih in zgodovinskih časih. Dobro besedo, bratsko tolažbo in ameriški dolar.

Vse lahko damo, saj smo svobodni, prosti in zdravi.

Daj, brat, daj; pomagaj sestri!

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. stran)

Ponci so se morali odpovedati tudi koncesijam izkoriščanja premogovnih in oljnih zakladov, ki so ga bili prej deležni na ruskem delu otoka Sahalina. To pomeni, da bodo Japonci morali dobivati take surovine od drugod.

REŠENI IZ SNEGA

Pretekli teden so snežni plugi očistili cesto na 11 tisoč čevljev visoki Berthoud Pass v Coloradu, kjer je 32 motoristov dva dni čakalo na rešitev, ko so jih zajeli sneženi plazovi. Potniki so čakali rešitve v veliki in goriki kabini, kjer jim ni bilo nič hudega, le živil je začelo primanjkovati. Poškodovana je bila samo ena ženska, ko je sneženi plaz potisnil njen avtomobil s ceste in ga večkrat preku-nil.

OSVOBODITEV ODESE

V vrsti zmag, ki jih je zadnje mesece izvojevala rdeča armada, spada med največje osvoboditev Odeše, izredno važnega pristanišča ob Črnem morju in sedmega največjega mesta Rusije. Nemci so bili zavzeli Odeso v jeseni leta 1941, po hudih dvamesečnih bojih. Od takrat so imeli več kot dve leti časa, da so mesto utrdili. Ko je rdeča armada preprodila Nemce iz Ukrajine in navalila na Odeso, jo je zavzela v štirih dneh.

POSLEDNJI POSVET

Po nekem poročilu iz Basla v Švici je Hitler sklical k veliki konferenci na Dunaj vrhovne kvizlinge iz Francije, Norveške, Italije, Nizozemske, Danske, Hrvaške, Madžarske, Rumunije, Bolgarije in Finske. Hitler se najbrž zaveda, da mu teče voda v grlo, vprič napredovanja ruskih armad in bližajoče se zavezniške invazije od zapada, pa zahteva od svojih privrsevov več pomoči. Zdi se, da bo to zadnja konferenca med Hitlerjem in njegovimi privrsevki.

UMIK IZ ITALIJE?

Nepotrjena poročila iz Švice javljajo, da Nemci ugibajo, če ne bi bilo najboljšo, da se povsem umaknejo iz Italije, da s tem skrajšajo svojo obrambno črto. Nemške operacije v Italiji so v glavnem zaradi prestiža. Nemci so deželo že itak oropali vsega, kar je bilo kaj vredno, in zavezniški so si že zasigurali važne letalske baze v Italiji, odkoder napadajo Balkan, Avstrijo, Rumunijo in južno Nemčijo. Tako Nemci nimajo dosti izgubiti, če se umaknejo iz Italije in porabijo svoje vojne sile drugod.

USPEŠNA BLOKADA

Zavezniška blokada Nemčije

je bila v letu 1943 in 1944 tako uspešna, da so Nemci dobili le naznaten del iz Japonske poslanih surovin. Zavezniški so potopili 16,000 ton Nemčiji namenjenega gumija, 16,000 ton cinka, tisoč ton wolframa in manjše količine olja, smole in kinina. Nedavno so sile zavezniške blokade zalotile pet japonskih ladij, natovorjenih s surovinami za Nemčijo, od katerih se jim je izmuznila le ena.

PONESREČEN NAPAD

Na predsednika Mehike Manuela Avila Camacho je bil pretekli teden poskušen atentat v predsedniški palači. Streljal je nanj artilerijski poročnik Antonio E. De La Lama Rojas, pa ga ni zadel. Napadalec je predsednik sam razorožil. Atentator je pozneje skušal pobegniti iz ječe, pa je bil po stražni-kih tako obstreljen, da je ranam podlegel. Rojas je baje streljal na predsednika iz verskega fanatizma. Zadnje dni je bilo aretiranih v glavnem mestu Mehike 14 zarotnikov, ki so stregli po življenju predsedniku in nekaterim članom kabineta.

EMANUEL BO ODSTOPI

Pritlikavi italijanski kralj Victor Emanuel je pretekli teden izjavil, da se bo odpovedal prestolu v prid prestolonaslednika Umberta, kakor hitro bodo zavezniški zavzeli Rim. Zdi se, da ta izjava ne pomeni dosti. Zavzetje Rima se ni na vidiku in italijanski prestol je zelo nesiguren, če ga niso Nemci že odpeljali v Berlin.

ZATRITA REVOLTA

V centralnoameriški republiki El Salvador je bila nedavno vzplamtela revolta, katero pa je predsednik Maximiliano Hernandez Martinez zatil v teku 48 ur. Revolta je vsekakor zahtevala več sto žrtev.

OTROŠKO DELO

Švicarski listi poročajo, da v Nemčiji organizirajo otroke od 10 do 12 let stare za delo na kmetijah in pri prometu. V premogovnikih v Prusiji so že sedaj zaposlovali dečke 16 let stare, v bodoče pa bo dovoljeno zaposlovati celo dečke nižje starosti. Take so dobrote nacifasizma.

PAMETNA IDEJA

V listih in revijah se obširno razpravlja, kaj naj se napravi po vojni s tisoči tovarn, ki so bile vsled vojnih potreb zgrajene na stroške vlade, to je vsega naroda. Privatni kapitalisti so odločno proti temu, da bi te tovarne po vojni ostale v upravi vlade in priporočajo večino, da bi se jih prodalo kapitalistom, po nizki ceni, seveda. Pretekli teden pa je prišel tajnik notranjih zadev, Harold L. Ickes, na dan z revolucionarno idejo. Tovarne in druga industrijska podjetja, ki jih lastuje vlada, naj bi se po vojni podarila našim vojakom, ko se vrnejo v civilno življenje. Vsak vojak naj dobi delnice takih podjetij. Tako bodo podjetja prešla v privatno last in vojniki bodo vsaj deloma naplačani za obrambo domovine. Kapitalistom seveda Ickesova ideja ni niti malo všeč.

SMRT GENERALA

V Kijevu je podlegel posledicam težke operacije Nikolaj T. Vatutin, eden najodličnejših ruskih generalov, star 45 let. Vatutin je pokazal briljantne poveljniške zmožnosti v mnogih bitkah z Nemci in njemu se pripisuje zasluga za osvoboditev Harkova in Kijeva. V pričetku marca se je moral podati v bolnišnico in poveljstvo prve ukrajinske armade je prevzel maršal Žukov, ki se je izkazal zmožnega naslednika. Smrt generala Vatutina je bolelno odjeknila po vsej Rusiji.

Vojni bondi so prav tako varni kot so bankovci, katere izdaja vlada Združenih držav. Boljši pa so zato, ker nam prinašajo obresti.

PROSIJO ZA KNJIGE

(Nadaljevanje s 1. stran)

bilo potrebno, da bi se jim poslalo čim več šolskih knjig, kot čitank, abecednikov, itd.

Apeliramo torej na vse Jugoslovane, da nam pošljejo knjige za te otroke, bodisi v latinici ali cirilici. Knjige bo Združeni odbor takoj poslal našim beguncem v taborišča v Južni Italiji in Severni Afriki.

V knjige zapišite ime in priimek darovalca ter iste pošljite na naslov: The United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

BESEDA O OSVOBODILNI FRONTI

(Nadaljevanje s 7. str.)

najmanj upoštevanja vrednih narodov mahoma povzpeji med tiste ne po številu, temveč po duhu velike narode, ki jih svet spoštuje in ki jih ob uri obračuna ne bo mogel neupoštevati.

In zdaj preskočimo še nekaj desetletij ter pogledimo v bodočnost. O čem in o kom bo govoril bodoči slovenski politik, kadar bo navduševal Slovence za velika dejanja? O čem in o kom bo govoril slovenski romanopisec in dramatik? Prepričan sem, da o našem osvobodilnem boju kot največjem poglavju naše zgodovine, o nas, o vsem tem, kar mi ta leta, te mesece, te dni delamo, kar zdaj-le živimo, kar smo trpeli, kar pri tem čutili in česa smo se v tej naši borbi zavedali. Posredovali bodo zamecem duha, ki živi v nas, to junaško blaznost in jim jo kazali kot največji polet naše narodne volje, da bodo iz nje črpali moč za svoje svetlejša naloge. To in prav nič manjšega ne ustvarjamo in ne živimo danes. To je Osvobodilna fronta. Kdaj so Slovenci delali kaj večjega?

In še na to dejstvo bi vas pred zaključkom rad na kratko opozoril, tovarišice in tovarišice. Vsak narod ima moč, ki svetijo kakor zvezde stalnice na njegovem nebu, da mu kažejo pota in najvišje smote. V svoji kulturni preteklosti imamo tri take moč: Prešerna, Levstika in Cankarja. Imamo Prešerna z njegovim velikim in otožnim snom v bodočem slovenstvu, živem svobodno v svobodni in strpni družini narodov, o ponosnem slovenstvu, ki bo prežeto z ljubeznijo do domovine. Imamo Levstika, ki se je boril in bil za ljudsko in demokratično, pošteno in značajno politiko, dokler se ni zrušil pod udarci, ki so padali po njem od tako imenovanih ali bolje rečeno samozvanih političnih prvakov in prvoboriteljev. In imamo Cankarja, ki je s krvavo bolečino v sreju smešil tradicionalno pohlevnost in hlapčevstvo slovenskega človeka, pohlevnost in hlapčevstvo, ki ju je tako točno zadel v odgovoru svojega Schiwitza von Schiwitzhofna cesarici Tereziji na vprašanje, kakšne narodnosti je: "Oprostite, veličanstvo, iz Kranjske sem." Vse njegovo smešnje je imelo namen osvestiti Slovence, jim dati samozavest, ponos in pogum. Ali se vam ne zdi, da je vpliv Osvobodilne fronte na Slovenskem uresničil, kar je Cankar skušal doseči s svojo ironijo? Ali ni danes slovenski človek samozavesten, ponosen in pogumen? Ali sploh ne more biti drugače, če se prav zaveda, kar se v tem narodu dogaja, če se zaveda veličine, ki jo je v tem zgodovinskem trenutku pokazal?

Ali ni Osvobodilna fronta resnično prerodila slovenskega človeka, kakor si je to določila v eni izmed osnovnih točk svojega programa? Ali ni Osvobodilna fronta v slovensko politiko vnesla premočrtne, značajne in poštene, ljudske ter demokratične politike, za katero se je boril Levstik? In ali ni v slo-

venskih ljudskih množicah prebudila domovinske ljubezni, katero je tako vroče zahteval od svojih rojakov Prešeren? In naposled, ali ni že danes gotovo, da to Osvobodilna fronta uresničila tudi njegov veliki sen o svobodnem slovenstvu in družini svobodoljubnih in strpnih narodov ali vsaj v družini narodov, ki bodo morali slovenski narod spoštovati in mu priznati pravico do svobode? Ali ni tedaj Osvobodilna fronta izvršiteljica in izpolniteljica oporoke in največjih narodnih zahtev teh velikih naših mož? Ali ni duh, ki preveva našo Osvobodilno fronto njihov duh?

Kdor še količkaj dvomi o tem, naj pomisli še to, da so današnji nasprotniki Osvobodilne fronte zakoniti potomci in nasledniki prav tistih ljudi, ki so nekoč zasramovali Prešerna, ki so Levstika obsodili z znanim stavkom: "Pogine naj pes!" in ki so v prvih dneh tega stoletja sežigali Cankarjevo prvo knjigo. Jasno je torej, da so naši geniji z nami in da smo mi z njimi. Tudi to je Osvobodilna fronta.

Tovariši in tovarišice! Osvobodilna fronta pa je tudi kri, je žrtev, trpljenje in za marsikoga tudi smrt. Zdi se mi, da ne smem skleniti tega svojega nagovora, ne da bi se spomnil vseh tistih, ki so dali življenje za našo sveto narodno osvobodilno stvar. V njih počastitev vas pozivam, da vstanete in se poklonite njihovega spomina z enominutnim molkom.

Toda za tistega, ki je samega sebe posevil velikemu smotru, smrt ni strašna, temveč je poveljčanje. Maksim Gorki je nekje zapisal, da zmage ne pribore tisti, ki ostanejo, temveč tisti, ki padejo. Njihov delež pri osvobojenju slovenskega naroda je največji. Dali so življenje za največjo nalogo, ki je bila kdaj dana kakemu slovenskemu pokolenju. Mi moramo za

to našo nalogo živeti in delati in biti pripravljene sprejeti za njo vsako žrtev. Prva naša dolžnost je neprestano dramiti v naših sreih zavest o veličini naših dni in o veličini cilja, ki je pred nami. Zavedajmo se, da nas bodo najbolj velikodušni in najplemenitejši zanamci v svojih sanjah zavidali za to našo nalogo, če jo bomo dobro izpolnili, in da nas bodo bridko sodili, če jo bomo zanemarili. Utrujenost nam ne sme biti opravičilo. Zakaj sodili nas ne, bodo samo oni, sodili nas ne bodo s strašnimi obsodbami samo naši mrtvi tovariši, temveč soditi se bomo morali tudi sami. So trenutki v življenju vsakega človeka, ko se nenadoma zave svoje vrednosti in nevednosti in grenko je spoznati, da si bil nevedren pred najvišjo nalogo v zgodovini svojega naroda. Stori-mo tedaj vsi, da je bomo vredni, da bomo resnično osvobodilni borci, v katerih živi in snuje genij naših velikih mož, genij naroda, ki se je po tisoč tristo letih suženjstva v najtežjih okolišnih odločih doseči svobodo in si tako ustvarit pogoje za izpolnitev poslanstva, ki sluti in čuti, da ga nosi v svojih človeških globinah.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebe in družine vloge
LIBERALNE OBRESE
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue

Victory vrtovi

Pomlad se bliža. Kdor ima malo prostora, se tako majhen, ga bo obdelal, bo pravi čas. Vlada sama priporoča Victory vrtove, s katerimi bo vašo družino pomagano tako v zimskem druginjo, kakor tudi s celotnim manjkanje te ali one zelenjave in črvice.

Nekateri, zlasti oni, ki so prilično starega kroja, se razumejo na obdelovanje vrta, tukaj rojeni naši otroci v tem niso prav posebno vešč. In vsakdo bi si rad obdelal vrt in vsaj nekaj in posadil primerno zelje, pa manjka vrtnarskega znanja. Takim tedaj pripravljamo, po ameriški poznani in razširjeni v angleškem jeziku pisano knjigo "The Garden Encyclopedia" ki velja sedaj za to. To je najboljša vrtnarska knjiga angleškem jeziku, ima 1400 stranic, 750 slik.

Naročite jo lahko pri:
Slovenic Publishing Co.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

V blag spomin

Ob desetletnici smrti nepozabne soproge in matere

MARY HOCHHEVAR

ki je za vedno zatisnila svoje blage oči 10. aprila 1934.

Deset let je že minilo od časa, ki si se za vedno poslovila od našega ljubljenega soproga in mati, toda spomin na Tebe bo ostal živ in ljubeč v naših sreih do konca naših dni.

Frank Hochhevar, soprog; Henry Hochhevar, sin. Chisholm, Minn.

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v

ENAKOPRAVNOSTI

Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

Give 7 to 10 to the Service Men

Nočni čas je približno najboljši čas, da pokličejo domov osebo v vojaški službi.

Dobro je, da se tega dejstva spominjate, kadar vaš prime želja za telefonski pogovor na dolgo dištanco med 7. in 10. uro zvečer.

Ako ni važno, upamo, da tega ne boste storili. Naj imajo možje v vojaški službi prednost pri rabi telefona.

Buy War Bonds for Victory

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY